

V BALTIJOS MUZIKOS FESTIVALIS

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGA
VILNIUS 1995 LAPKRIČIO 24 - GRUODŽIO 2

Festivalio direktorius
MINDAUGAS URBAITIS

Festivalio programų direkcija:
LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGOS TARYBA
(lietuvių muzika)
MINDAUGAS URBAITIS (užsienio muzika)

Bukleto sudarytoja
DAIVA BUDRAITYTĖ

Dailininkas
SAULIUS CHLEBINSKAS

Maketuotojas
VYTAUTAS MILAKNIS

SL 143, 1995 11 20, 11 sp.l. Užs.Nr.235. 500 egz.
Spausdino "GABIJOS" spaustuvė. Vaisių g. 30, 3000 Kaunas.

V BALTI

ISBN 9986-517-32-X

© Kompozitorų sąjunga, 1995

vi

Festivali GAIDA remia:

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija

Lietuvos Nacionalinė filharmonija

Coca - Cola Gérimali

LATGA - A

Gaudeamus fondas

JAV menininkų dalyvavimo tarptautiniuose festivaliuose

ir parodose paramos fondas

Rockfellerio fondas

The Pew labdaros fondas

Nacionalinis menų paramos fondas

Jungtinių Valstijų informacijos agentūra

V BALTIJOS MUZIKOS FESTIVALIO rengėjai nuoširdžiai dėkoja
ngai, 1995 visiems, malonai suteikusiems reikalingą informaciją

lapkričio

19.00

Edua

lapkričio

19.00

Ex Te

Feliks

Bartu

gruodžio

19.00

Dimit

televi

Cechas

Vytaut

Bartk

Maka

gruodžio

15.00

Dimit

Petras

Vasili

Muzik

gruodžio

18.00

Cikad

Arne

lapkričio 24 penktadienis

19.00 Nacionalinė filharmonija

Nacionalinis simfoninis orkestras/Mindaugas Piečaitis/Martynas Staškus/Birutė Vainiūnaitė

Julius Gaidelis, Vytautas Barkauskas, Vytautas V. Barkauskas, Antanas Rekašius

lapkričio 25 šeštadienis

18.00 Nacionalinė filharmonija

Vienos saksofonų kvartetas (Austrija)

Craig P. First, Mark Engebretson, Iannis Xenakis, Gavin Brayars, Lucas Ligeti

lapkričio 26 sekmadienis

18.00 Nacionalinė filharmonija

Eva Ben - Zvi (Izraelis)/Raminta Lampsatytė/Andrius

Vasiliauskas/Kauno kvartetas

Ian Shanahan, Michael Smetanin, Michael Lonsdale, Michael Whiticker, Vytautas Laurušas, Vidmantas Bartulis, Mindaugas Urbaitis, Anatolijus Šenderovas

lapkričio 27 pirmadienis

21.00 Šv. Kazimiero bažnyčia

Gintarė Skėrytė/Kamerinis choras Aidija/Čiurlionio menų

gimnazijos chorai/Šv.Kristoforo kamerinis orkestras

Bronius Kutavičius

lapkričio 28 antradienis

19.00 Nacionalinė filharmonija

Basso Bongo (JAV)

Drew Lesso, Eve Beglarian, James Sellars, Erkki-Sven Tüür, Jay Cloidt

lapkričio 29 trečiadienis

19.00 Nacionalinė filharmonija

Het Trio (Olandija)

Paolo Perezzani, Theo Loevendie, Jurgis Juozapaitis, Simon Burgers, Xu Shuya, Jonathan Harvey, Roderick de Man

lapkričio 29 trečiadienis

19.00 Operos ir baletų teatras
Eduardas Balsys/ Eglė žalčių karalienė

lapkričio 30 ketvirtadienis

19.00 Nacionalinė filharmonija
Ex Tempore
Felikzas Bajoras, Ričardas Biveinis, Onutė Narbutaitė, Vidmantas Bartulis

ayars,

gruodžio 1 penktadienis

19.00 Nacionalinė filharmonija
Dimitris Marinos (JAV)/Šv. Kristoforo orkestras/ Radijo ir televizijos orkestro styginių grupė/Donatas Katkus/Jaroslavas Cechanovičius
Vytautas Juozapaitis, Jurgis Juozapaitis, Jonas Tamulionis, Rasa Bartkevičiūtė, Robert Lombardo, Osvaldas Balakauskas, Teisutis Makačinas, Rimvydas Racevičius

gruodžio 2 šeštadienis

15.00 Muzikos akademija
Dimitris Marinos (JAV)/Raimundas Katilius/Audronė Pšibilskienė/
Petras Kunca/Raminta Lampsatytė/Živilė Karkauskaitė/Andrius Vasiliauskas/ Rimantas Armonas/Ingrida Armonaitė/IrenaUss
Muzika styginiam

gruodžio 2 šeštadienis

18.00 Nacionalinė filharmonija
Cikada Duo (Norvegija)
Arne Nordheim, Luigi Nono, Kevin Vollans

ay Cloidt

n

KOMPOZITORIŲ RODYKLĖ:

FELIKSAS BAJORAS	55
OSVALDAS BALAKAUSKAS	66
EDUARDAS BALSYS	52
VYTAUTAS BARKAUSKAS	10
VYTAUTAS V. BARKAUSKAS	11
RASA BARTKEVIČIŪTĖ	66
VIDMANTAS BARTULIS	57
EVE BEGLARIAN	39
NIELS VIGO BENTZON	77
RICHARDAS BIVEINIS	55
GAVIN BRAYARS	19
SIMON BURGERS	48
JAY CLOUDT	41
MARK ENGEGBRETSON	17
CRAIG P. FIRST	17
JULIUS GAIDELIS	9
JONATHAN HARVEY	47
JURGIS JUOZAPAITIS	46
VYTAUTAS JUOZAPAITIS	63
GIEDRIUS KUPREVIČIUS	75
BRONIUS KUTAVIČIUS	33
VYTAUTAS LAURUŠAS	26
DREW LESSO	39
LUCAS LIGETI	20
THEO LOEVENDIE	45
ROBERT LOMBARDO	68
MICHAEL LONSDALE	24
TEISUTIS MAKĀČINAS	65
RODERICK DE MAN	48
ONUTĖ NARBUTAITĖ	56
LUIGI NONO	82
ARNE NORDHEIM	81
PAOLO PEREZZANI	45
RIMVYDAS RACEVIČIUS	65
ANTANAS REKAŠIUS	12
JAMES SELLARS	39
NIELS ROSING - SCHOW	23
IAN SHANAHAN	74
MICHAEL SMETANIN	23
ANATOLIJUS ŠENDEROVAS	28
REMIGIJUS ŠILEIKA	76
JONAS TAMULIONIS	64
ERKKI-SVEN TÜÜR	40
MINDAUGAS URBAITIS	27
KEVIN VOLANS	82
MICHAEL WHITICKER	25
IANNIS XENAKIS	18

* premjera Lietuvoje

** premjera

Lapkričio 24

19.00

Nacionalinė filharmonija

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentai

Mindaugas Piečaitis
Martynas Staškus

Birutė Vainiūnaitė, fortepijonas

Julius Gaidelis

* Simfoninė poema *Jūratė ir Kastytis* (1947)

Vytautas Barkauskas

** Simfoninis paveikslas *Saulė* (antra redakcija 1995)

Vytautas V. Barkauskas

** Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr.2 (1992)

pertrauka

Antanas Rekašius

** Autokoliažas Nr.3 *Traditus in mortem* (1995)

Julius Gaidelis (gimė 1909 Švenčionių apskr., Vilnijoje) 1925 - 1931 metais mokėsi Kauno muzikos mokykloje Dauguvietytės - Malko fortepijono klasėje, vėliau, 1931 - 1937 metais studijavo išaugusioje iš mokyklos konservatorijoje (1933) Juozo Gruodžio kompozicijos klasėje. Baigęs dirbo pedagoginį darbą Prienuose, Kaune, Šiauliųose. 1944 metais emigravo į Vokietiją, 1950 - persikėlė į JAV. 1952 - 1953 metais studijavo Bostono New England konservatorijoje, kur išklausė kompozicijos, kontrapunkto, dailiųjų menų kursus. Ją baigus Gaideliui buvo pripažintas Master of Music laipsnis. Amerikoje kompozitorius vargoninkavo, dėstė muziką savo įsteigtoje studijoje, subūrė vyru vokalinį ansamblį, daug koncertavo ir komponavo. Mirė 1983 metais Bostone, palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Svarbesni kūriniai: operos *Dana* (Santvaro libr., 1961), *Gintaro šaly* (Kairio libr., 1976), *Mindaugas* (Kairio libr., 1982, nebaigta); baletas *Čiçinskas* (Sruogos libr., 1941); oratorija *Giesmė apie Gediminą* (Sruogos žodž., 1962); kantatos *Giesmė apie Gediminą* (Sruogos žodž., 1953), *Kantata apie Lietuvą* (Santvaro žodž., 1961), *Demonas* (Lemberto žodž., 1962), *Kovotojai* (Santvaro žodž., 1968), *Partizanų motina* (Aisčio žodž., 1970), *Kantata lietuviškam žodžiui* (Brazdžionio žodž., 1975); Mišios mišriam chorui (1971); 6 simfonijos (Nr.1 1937, Nr.2 1940, Nr.3 1952, Nr.4 1955, Nr.5 1957, Nr.6 1961); simfoniniai paveikslai *Balandžių turgus*, *Karo muziejaus sodelyje* (1940); simfoninės poemos *Šatrijos raganų karnavalas*, *Gedimino sapnas* (arba *Vilniaus legenda*, 1940), *Aliarmas* (1945), *Jūratė ir Kastytis* (1946); Koncertas smuikui ir orkestrui (1948), 4 styginių kvartetai (Nr.1 1936, Nr.2 1940, Nr.3 1949, Nr.4 1954); Sonata smuikui ir fortepijonui Nr.1 (1951), Kvintetas mediniams pučiamiesiems (1956), Trio smuikui, klarnetui ir valtornai (1959), Trio smuikui klarnetui ir fagotui (1961), Trio sopranui smuikui ir fortepijonui (Andriekaus žodž., 1969), Sonata dviem smuikams ir fortepijonui (1970), Sonata smuikui ir fortepijonui Nr.2 (1970), Trio smuikui violončelei ir fortepijonui (1974), Kvartetas mediniams pučiamiesiems Nr.2 (1976), Sonata smuikui ir fortepijonui Nr.3 (1980).

Simfoninė poema *Jūratė ir Kastytis* inspiruota to paties pavadinimo Maironio baladės, parašyta Traunšteine (Vokietija) 1947 metais. Tai programinis kūrinys, muzikinio mąstymo požiūriu tēsiantis gruodiškają tradiciją ir priskirtinas pirmajam Julius Gaidelio kūrybos periodui. Žinomo baladės siužeto išdėstytmui pasitelkiama laisvai išplėtota forma su sonatiškumo bruožais ir epilogu. Ji pagrįsta trimis temomis:

“žemiška” trichordine Kastyčio (Cor), romantiškai grakščia, pakylėta Jūratės (Fl) ir rūscia Perkūno (Tuba, Perc). Svarbus vaidmuo tenka įžanginei - foninei jūros ir finalinei motinos temoms. Perdirbimo dalis grindžiamą bangų principu, kol pasiekia ekstatišką kulminaciją. Čia variantiškai plėtojamos pagrindinių herojų, ypač Jūratės temos. Dažnai remiamasi imitacinės ir kontrastinės polifonijos priemonėmis; yra paralelinės dramaturgijos apraiškų, dominuoja atonalumas.

Dana Palionytė

Vytautas Barkauskas (gimė 1931 Kaune) 1953 baigė Vilniaus Pedagoginio instituto fizikos - matematikos fakultetą, 1959 Lietuvos konservatorijos prof. Antano Račiūno kompozicijos klasę. Nuo 1961 metų iki dabar dėsto teorines disciplinas Lietuvos Muzikos akademijoje. Nuo 1991 metų - kompozicijos katedros profesorius. Kompozitoriaus muzika skambėjo Prancūzijoje, Anglijoje, Turkijoje, Vokietijoje. Surengti penki autoriniai koncertai Vilniuje, du Kaune, neseniai, spalio pabaigoje Klaipėdoje, festivalyje *Marių klavyrai*. Taip pat Leningrade, Maskvoje, Kelno radijuje, Sidnėjuje. Vytautas Barkauskas - 1994 - 1995 metų Žemutinės Saksonijos Kultūros ministerijos stipendininkas.

Svarbesni kūriniai: *Poezija* fortepijonui (1964), *Partita smuikui* (1967), *Variacijos* dviem fortepijonams (1967), *Intymi kompozicija* obojui ir dyvlikai styginių (1968), *trys aspektai* simfoniniam orkestrui (1969), *Kontrastinė muzika* fleitai, violončelei ir mušamiesiems (1969), *Pro memoria* fleitai, bosiniam klarnetui, fortepijonui (klavesinui), ir mušamiesiems (1970), *Styginių kvartetas Nr.1* (1972), *Legenda apie Čiurlionį Nr.1* fortepijonui (1972), opera *Legenda apie meilę* (Mikštaitės libr., 1975), *Sonata Subita* smuikui ir fortepijonui (1976), *Toccamento* styginių orkestrui (1978), *Simfonija Nr.3* (1979), Koncertas altui ir kameriniam orkestrui (1981), *trys koncertiniai etiudai* fortepijonui (1981), *Styginių kvartetas Nr.2* (1983), Simfoninis paveikslas *Saulė* (1983), *Simfonija Nr.4* (1984), Sekstetas dviem smuikams, violončelei, kontrabosui ir fortepijonui (1985), *Simfonija Nr.5* (1986), *Concerto piccolo* kameriniam orkestrui (1988), oratorijs *Viltis* dviem mergaičių chorams, diskantui, vyrių kvartetui ir vargonams (Maironio žodž., 1988), *Legenda apie Čiurlionį Nr.2* fortepijonui (1988), *Trio* smuikui, klarnetui ir fortepijonui (1990), *Vivo* dviem smuikams, altui, violončelei ir fortepijonui (1990), Koncertas fortepijonui ir orkestrui (1992),

Konzertstück Nr.1 simfoniniam orkestrui (1992), Koncertinė siuita violončelei ir fortepijonui (1993), *Reminiscence* klavesinui (1993), *Intymi muzika* fleitai ir mušamiesiems (1993), *Legenda apie Čiurlionį Nr.3* fortepijonui (1993), *Inspiracija* vargonams (1994), *Konzertstück Nr.2* simfoniniam orkestrui (1994), *Trio a deux* smuikui, altui ir violončelei (1995).

Simfoninis paveikslas *Saulė*. Saulė - tai pagoniška dievybė, šviesa ir gyvenimo šaltinis, paslaptingas begalinės erdvės blizgesys.

Kūrinys pirmą sykį atliktas Taline 1986 metais. Šiais metais padaryta antroji redakcija skambės pirmą sykį.

Vytautas Barkauskas

Vytautas V. Barkauskas (gimė 1961 Vilniuje) 1984 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Vytauto Laurušo kompozicijos klasę. Nuo 1983 metų Lietuvos radijuje rengė laidas apie elektroninę muziką. 1994 metais dalyvavo tarptautiniuose šiuolaikiškės muzikos meistriškumo kursuose Rainsbergo (Rheinsberg) muzikos akademijoje. 1995 - Berlyno Menų akademijos elektroninės muzikos studijos stipendininkas.

Svarbesni kūriniai: *Requiem Lietuvos aukoms atminti* dviem solistams, mišriam ir vaikų chorams, vargonams ir kameriniam ansambliaiui (1992), *Symphonia* (1984), Koncertas fortepijonui ir simfoniniam orkestrui Nr.1 (1986), *Aspectus* smuikui ir styginių orkestrui (1984), *Lituonica* styginių orkestrui (1985), *Status - Dynamikos* styginių kvartetui (1985), *Passio* fortepijonui (1988); *Stabat Mater* mišriam chorui a cappella (1990), *Commedia dell'arte* (1990), *Lacrimosa* (1991); *Inertia* smuikui ir fortepijonui (1992), *Interludium* fortepijonui solo (1993); penkios elektroninės kompozicijos (Nr.1 1983, Nr.2 *Confessio* 1986, Nr.3 *D - G* 1988, Nr.4 *Requiem aeternam* 1988, Nr.5 *Paskutinė vakarienė* 1995).

Koncertas fortepijonui ir simfoniniam orkestrui Nr.2 yra keturių be pertraukos atliekamų dalių. Autorius čia laikosi bendros ankstesnių kompozicijų koncepcijos: idėja yra laisva garsų pasaulyje, garsų pasaulis komponuojamas pagal idėjos dėsnius. Kūrinyje persipina tikslas ir beprasmybė, sąmonė ir pasąmonė. Solistas, antrasis fortepijonas su člesta ir arfa, orkestras - tai lyg trys personažai viename asmenyje.

Aiškios priešpriešos nėra. Vyksta procesas.

Vytautas V. Barkauskas

Antanas Rekašius (gimė 1928 Telšių apskr., Pavandenio kaime) 1969 baigė Lietuvos konservatorijos prof. Juliaus Juzeliūno klasę. 1969 - 1972 metais dėstė kompoziciją Kauno Juozo Gruodžio muzikos mokykloje. Nuo 1972 metų yra laisvas menininkas.

Svarbesni kūriniai: baletai *Laimės žiburys* (autoriaus libr. pagal Biliūną, 1959), *Gėstantis kryžius* (autoriaus libr., 1963), *Aistros* (autoriaus ir Kunavičiaus libr., 1968), *Musyté Zvimbuolyté* (autoriaus libr., 1981), *Idéja* (autoriaus libr. pagal Maserrelį, 1981), *Aura* (Sriubo libr., 1985), *Pirmoji nuodėmė* (autoriaus libr. Biblijos motyvais, 1992), *Vilties ratas* (autoriaus libr., 1993), *Voras ir Plaštakė* (autoriaus libr., 1994); Opera - oratorija *Šviesos baladė* (Drilingos libr., 1969); 9 simfonijos (Nr.1 1962, Nr.2 1963, Nr.3 1969, Nr.4 1970, Nr.5 Segmentai 1981, Nr.6 1982, Nr.7 In Memoriam 1987, Nr.8 1988, Nr.9 1991); *Autokoliažai* simfoniniam orkestrui (Nr.1 1977, Nr.2 1987, Nr.3 1995); koncertai: fleitai ir kameriniams orkestrui (1971), *Metaphonia* smuikui ir simfoniniams orkestrui (1971), *Diaphonia* violončelei ir kameriniams orkestrui (1972), *Saulės rezginiai* saksofonui ir mušamiesiems (1977), *Fluorescencijos* violončelei ir vargonams (1981), dviej fortėpijonams ir simfoniniams orkestrui (1982), saksofonui ir kameriniams orkestrui (1990); 6 styginiai kvartetai (Nr.1 1954, Nr.2 1974, Nr.3 1976, Nr.4 1981, Nr.5 1985, Nr.6 1991); 6 pučiamųjų kvintetai (Nr.1 1974, Nr.2 1976, Nr.3 1980, Nr.4 1981, Nr.5 1985, Nr.6 1991).

Autokoliažas Nr.3 Traditus in mortem skiriamas pasmerktiesiems mirti (lot. traditus in mortem), rašytas galvojant apie viso pasaulio kenčiančius nuo valdžios, smurto, stipresniojo rankos. Pradžios *Largo* išauga iki gąsdinančių kolizijų kulminacijos, simbolizuojančios nenumaldomą jégą. Baigiasi kūrinys santūria gedulinga eisena.

Ši kompozicija - tai trečiasis kompozitoriaus bandymas sukurti geriausią savo kūrinį, naujai sukomponuojant jo nuožiūra labiausiai pavykusius jau parašytų kūrinii fragmentus. Kūrinio pagrindas - dar nė sykio neskambėjusių aštuntosios ir devintosios simfonijų epizodai.

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS įkurtas 1940 metais kompozitoriaus, pianisto ir dirigento Balio Dvariono iniciatyva. 1964 metai - naujas orkestro biografijos puslapis - jam pradeda vadovauti Leningrado konservatorijos auklėtinis Juozas Domarkas. Iki 1988 metų šis simfoninis orkestras Lietuvoje buvo

vienintelis.

Publikos ir kritikos pripažinimą nulémę brandus Lietuvos Nacionalinio simfoninio orkestro bei jo vadovo braižas ir platus kūrybinis užmojis leido sukaupti didžiulį repertuarą, įvairiapusiai atspindintį simfonijos, kantatos, oratorijos žanrų raidą. Nuo Händelio Concerti grossi, Bacho pasijų iki Messiaeno oratorijos *Atsimainymai*, nuo Haydno iki Lutosławskio simfonijų - tokia plati repertuario amplitudė nusako orkeistro pajėgumą ir jo svarbią vietą koncertiniame Lietuvos gyvenime.

Su Lietuvos Nacionaliniu simfoniniu orkestru bendradarbiauja ryškiausiai Lietuvos ir užsienio atlikėjai. Nuolatinis kolektivo partneris - Petro Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras.

Lietuvos Nacionalinis simfoninis orkestras koncertavo žymiausiose Maskvos ir Sankt Peterburgo salėse, dalyvavo tarptautiniuose festivaliuose: 1987 metais *Prahos pavasaryje*, 1988 - Leningrado tarptautiniame šiuolaikinės muzikos festivalyje orkestras atliko net penkias programas, kuriose skambėjo Lutosławskio Trečioji simfonija, Adamso *Harmonielehre*, Webberio Requiem, Balakausko *Opera strumentale*, kiti kūriniai. Ypač sekmingi orkestro pasiodymai buvo viename stambiausių pasaulyje Šlēzvigo - Holšteino festivalyje (Vokietija) 1992 metų vasarą. Orkestras gastroliavo Vokietijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Suomijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Šveicarijoje, Belgijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Lenkijoje.

1994 metų spalį įvyko pačios atsakingiausios gastrolės Vokietijos, Belgijos, Anglijos, Škotijos miestuose. Jis pasirodė pačiose garsiausiose ir didžiausiose salėse: Kelno filharmonijos, Londono Barbikano centre, Birmingame, Šefilde.

1995 rugpjūtį orkestras gastroliavo Austrijoje, Slovėnijoje, Italijoje (solistas - Mstislavas Rostropovičius), rugsėjo pabaigoje - Japonijoje (solistas Petras Geniušas). Šioms gastrolėms specialiai buvo parašyta ir pirmą sykį ten nuskambėjo Algirdo Martinaičio *Nebaigtoji simfonija*.

Lapkričio 25

18.00

Nacionalinė filharmonija

VIENOS SAKSOFONŲ KVARTETAS (Austrija)

Craig P. First

* Mozaikos (1993)

Mark Engelbretson

* Nieko nesakyk apie užbūrusias dienas

Iannis Xenakis

* XAS (1987)

pertrauka

Gavin Brayars

* Alaric I arba II (1989)

Lucas Ligeti

* Sustingusi giesmė

Craig P. First (gimė 1960) North-westerno universitete gavo daktaro laipsnį. Skaitė paskaitas Indianos, Harvardo, Bayloro, Butlerio universitetuose, UCLA'oje, Amerikos muzikos konservatorijoje, įvairiose Jungtinių Valstijų muzikologų konferencijose. Nuo 1990 iki 1995 metų dėstė kompoziciją ir teoriją North-Westerno universitete. Nuo 1995 metų - asistuojantis teorijos ir kompozicijos profesorius Alabamos universitete. Šiuo metu Firstas yra Čikagos 20 amžiaus muzikos ansamblio vadovas.

Jo kūriniai apdovanoti daugybe premijų ir prizų: ISCM 1990 ir 1992 metais, ASCAP premija 1990 ir 1994, pirmaja premija 12 -ame kasmetiniame JAV nacionalinės kompozitorų asociacijos konkurse, Padrone Kantscheidt bei William T. Faricy konkursuose.

Svarbesni kūriniai: *Intimate voices* fortepijoniniams trio (1989), *Fevver 103* dviejų kanalų juostai pagal Sylvijos Plath poemą (1989), *Black Sun* smuikui ir fortepijonui (1990), *I'vidi in terra angelici* sopranui ir dviejų kanalų juostai pagal Francis Petrarcho poemą (1992), *Tantrum* dviejų kanalų juostai ir sustiprintai mandolinai (1992), *Two by one* (dedikuotas Raimundui Katiliui, 1993).

Mozaikos, kaip ir didžioji kompozitoriaus muzikos dalis, grindžiamos mažų, nuolat ir įvairiai kombinuojamų motyvų sąveika. Jie nulemia didesnes struktūrines padalas, sukuriančias mozaiką - lyg apytikrę formą. Pasirinktoji struktūra yra dviejų erdvinių projekcijų tipu: trichordinio ir tetrachordinio.

Mozaikos buvo sukomponuotas Vienos saksofonų kvartetui 1993, tais pačiais metais Niujorke įvyko šio kūrinio premjera.

Craig P. First

Mark Engebretson kompoziciją studijavo nuo 1987 metų pas Michelį Fuste - Lambezatą Nacionalinėje Bordo konservatorijoje. Kurį laiką Fulbright/Annette Kade draugijoje mokėsi groti saksofonu. Studijas tęsė North-westerno universitete Stepheno Syverudo ir Jay Allano Yimo klasėje. North-westerne Engebretsonui buvo paskirta Harry N. ir Ruth F. Wyatt fondo subsidija. Kompozicijos ir saksofono studijas jis baigė 1991 metais, tame pačiame universitete gavo kompozicijos daktaro laipsnį.

Emocinis *Nieko nesakyk apie užbūrusias dienas* turinys buvo inspiruotas Jameso Joyce'o poemos iš jo knygos *A Portrait Artist as a Young Man*.

Savo paskutiniųjų metų kompozicijose aš bandau sukurti lygų paviršių ir aiškią formą, kuri galėtų būti iš karto atpažįstama klausytojui. Trečioji dalis yra pjesės kulminacija, antroji dalis - tai improvizacija duotają temą, kurioje muzikantai savarankiškai perdirba tam tikrus jos parametrus.

Nieko nesakyk apie užbūrusias dienas yra dedikuotas mano kolegom

- Vienos saksofonų kvartetui.

Mark Engebretson

Iannis Xenakis (gimė 1922 Brailoje, Rumunijoje) kompozitorius, architektas ir statybos inžinierius; Atėnuose baigė politechnikos mokyklą, kompoziciją studijavo pas Hermanną Schercheną ir Olivier Messiaeną. Antrojo pasaulinių karų metu dalyvavo graikų rezistencijos judėjime. Politiniame procese nuteistas myriop, 1947 metais emigravo į Prancūziją ir nuo 1956 -ųjų yra šios šalies pilietis. Kaip architektas 12 metų yra bendradarbiavęs su Le Corbusieru. 1987 metais Paryžiaus universitete (Sorbonoje) jam buvo suteiktas literatūros ir humanitarinių mokslų daktaro laipsnis; stochasticinės ir simbolistinės muzikos novatorius, įvedęs tikimybę integralinę, diferencialinę bei set teorijas į instrumentinę, elektroakustinę ir kompiuterinę muziką; įvairių kompozicinės technikos būdų, kurie sudaro muzikos avangardo *lingua franca*, atradėjas. Igyvendino keletą *polytopes*: garso ir šviesos kompozicijų. Xenakis Paryžiuje įkūrė ir vadovavo *Centre d'Etudes de Mathematique et Automatique Musicales* (CEMAMU: nuo 1966) ir Indianos universiteto *Centre of Mathematical and Automated Music* (1967 - 1972); Indianos universiteto docentas (1967 - 1972); *Centre national de recherché Scientifique* Prancūzijoje narys (1970 - 1972); Paryžiaus Sorbonos universiteto profesorius (1972 - 1989); Amerikos literatūros ir meno akademijos ir instituto garbės narys (1975); Beethoveno premijos laureatas (1977); French instituto narys (1983).

Svarbesni kūriniai: *Metastasis* orkestrui (1953 - 1954), *Pithoprakta* orkestrui (1955 - 1956), *Achorripsis* dvidešimčiai instrumentų (1956 - 1957), *Sýrmos* aštuoniolikai arba trisdešimt šešiems styginiams instrumentams (1959), *Orient - Occident* juostai (1960), *ST/4* styginių kvartetui (1956 - 1962), *ST/48* orkestrui (1962), *Strategie* dviem orkestrams (1962), *Akrata* pučiamiesiems instrumentams (1964 - 1965), *Terretektorh* orkestrui (1956 - 1966), *Oresteia*, teatro muzika dviem chorams ir kameriniams orkestrui (1965 - 1966), *Polytopic de Montreal*, audio - vizualinis spektaklis su

muzika keturiems orkestrams (1967), *Kraanerg*, baletas juostai ir orkestруi (1968 - 1969), *Hibiki Hana Ma* dvylikai juostų (1969 - 1970), *Persepolis*, audio - vizualinis spektaklis su muzika juostai (1972), *Polytope de Cluny*, audio - vizualinis spektaklis su muzika juostai (1972), *Linaia - Agon* pučiamiesiems instrumentams (1972), *Cendrees* chorui ir orkestруi (1973), *Jonchaises* orkestруi (1977), *La Legende d'Eer* 1600 tvyksinčių elektros lempučių, 4 lazerio spinduliams, 400 veidrodžių, optiniams instrumentams ir 7 takelių garso juostai (1977), *Ais* baritonui, mušamiesiems ir orkestруi (1983), *Pour les baleines* dideliam styginių orkestруi (1983), *Tetras* styginių kvartetui (1983), *Lichens I* orkestруi (1984), *Idmen A/B* mišriam chorui ir 4-6 perkusistams (1985), *A l'ile de Goree* sustiprintam klavesinui ir ansambliui (1986), *Akea* fortepijonui ir styginių kvartetui (1986), *Horos* orkestруi (1986), *Kegrops* fortepijonui ir orkestруi (1986), *Waarg* trylikai muzikantų (1989), *Rebonds* mušamiesiems (1988), *Echange* bosiniams klarnetui ir trylikai muzikantų (1989), *Epicycles* solo violončelei ir instrumentiniams ansambliui (1989), *Knephas* mišriam chorui a cappella (1990), *Kyania* orkestруi (1990), *Tetora* styginių kvartetui (1990), *Dox - Orkh* smuikui solo ir orkestруi (1991), *Les Bacchantes d'Euripide* baritonui, moterų chorui ir instrumentiniams ansambliui (1993), *Dämmerschein* orkestrui (1993 - 1994).

XAS pavadinimas yra žodžio SAX ir autoriaus pavardės XenAkiS anagrama. Kūrinys atspindi Xenakio architektūrinių mąstymą pasitelkiant dideles struktūras ir garso mases. Po homoritminės sekcijos seka erdvėje dėstomi neapibrėžto ritmo kanonai. Garso skalė nuo lygiagrečių ir diatoninių struktūrų juda link visiškai pakitusio, išplėsto garso modelio. Bendras kūrinio skambesys svyruoja tarp tvarkos ir chaoso, ir tai labai charakteringa šio kompozitoriaus muzikai.

Gavin Bryars (gimė 1943 Goole, Jorkšyre) yra vienas iš labiausiai provokuojančių ir originaliausių savo kartos kompozitorių, nuo karjeros pradžios pagarsėjęs kaip radikalus eksperimentatorius. Jo muzika buvo plačiai pristatyta svarbiausiuose pasaulio muzikos festivaliuose. 1979 metais jis įkūrė Gavin Bryars ansamblį su kuriuo daug koncertavo. Nepaisant to, ir šiandien jis lieka abejingas establišmentui ir visą laiką žengia keliais žingsniais priekyje.

Alarci I arba II buvo parašytas Delta saksofonų kvarteto užsakymu, pirmąsyk atliktas 1989 metais *Phoenix* menų centre, Leičesteryje.

ui
os
);
T/
ta
56
rui
su

Lucas Ligeti (gimė 1965 Vienoje) kompoziciją studijavo Vienos aukštojoje muzikos mokykloje pas Erichą Urbannerį, džiazo perkusija pas Fritzą Ozmečą; diplomuotas 1992; 1990 metais dalyvavo Johno Zorno ir Davido Mosso seminaruose bei Darmštato vasaros kursuose; prizai ir stipendijos 1990 ir 1991; grojo mušamaisiais įvairiose grupėse ir išrašė su jomis CD; Lucas Ligeti'o kūriniai atliekami įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose; nuo 1994 pavasario studijuoja Kalifornijoje, Stanfordo universitete, kompiuterių centre CCRMA. Savo kūryboje Ligetis pasitelkia tradicinius skambesius, akivaidžių ryšių su džiazu ir funk turinčias harmoniją bei melodiką, neretai iškraipomas minimalistiniu arba chromatiniu būdu.

s
a
o
;
e
e
ja

ių
ai

Lapkričio 26

18.00

Nacionalinė filharmonija

Raminta Lampsatyté, fortepijonas
Andrius Vasiliauskas, fortepijonas
Eva Ben - Zvi, sopranas (Izraelis)

KAUNO KVARTETAS

Ian Shanahan

* Šviesos arka (1993)

Michael Smetanin

* ...ik mis hier iets...

Atvirukas iš Olandijos Nr.4 (1985)

Michael Lonsdale

* Lung Gampa (1993)

Michael Whiticker

* Rankos Sapnai (1987)

Michael Lonsdale

* Mouna (1986)

pertrauka

Vytautas Laurušas

Koncertas balsui ir styginių kvartetui (1982 - 1983)

Vidmantas Bartulis

Styginių kvartetas *O, mieloji* (1994)

Mindaugas Urbaitis

Resignatio (1992 - 1993)

Anatolijus Šenderovas

Der tiefe Brunnen... (1993)

Ian Shanahan (gimė 1962 Sidnėjuje) 1985 metais baigė Sidnėjaus universitetą, Erico Grosso, Peterio Sculthorpe'o ir Iano Frederickso (kompiuterinė muzika) klases. Šiuo metu dėsto Sidnėjaus universitete ir konservatorijos kompozicijos ir muzikologijos mokykloje. 1989-1993 metais Shanahanas Australijos kompozitorų draugijos pirmininkas ir ISCM Australijos skyriaus sekretorius/iždininkas. 1990 metais jis dalyvavo inauguracionėje Ramiojo vandenyno kompozitorų konferencijoje Japonijoje.

Shanahanas - ypatingai aktyvus išilginės fleitos ir šiuolaikinio repertuaro jai propaguotojas, užsakęs šiam instrumentui nemaža kūrinių, skaitęs paskaitas, rašęs, rengęs laidas apie šį instrumentą ir jo technines galimybes.

Šviesos arka. Saulės šviesa atispindi lietaus lašuose - vaivorykštė - Šviesos Arka, "neaprēpiama šviesa kuri paliečia žemę ir priverčia ją dainuoti". Ši nedidelė pjesė - kontempliatyvi laiko, rezonanso ir spalvos studija - yra mano trio *Lines of Light* (Šviesos linijos) atšaka, kyla iš to paties harmoninio lauko, turi panašias laiko proporcijas. *Šviesos arka* dedikuota mano draugui ir kolegai Robertui Allworthui, kuris syki paklausė, ar neturiu kokios nors muzikos fortepijonui, kurią galima būtų įrašyti į CD. Aš neturėjau... Taip atsirado nauja pjesė, kuri buvo sukompunuota ir pristatyta tą pačią dieną: po trijų valandų (žinodamas, kad kūrinį gros ir įrašys jaunas pianistas Simonas Dockingas), aš pabaigiau savo *Arką*.

Ian Shanahan

Michael Smetanin (gimė 1958) 1981 metais kompozicijos mokslius baigė New South Wales konservatorijoje. 1982 metais gavęs Australijos Tarybos muzikos valdybos stipendiją, studijavo Hagos Karališkoje konservatorijoje, Louiso Andriesseno klasėje. Vėliau suteiktos Olandijos Švietimo ir mokslo ministerijos bei Amsterdamo Menų fondo stipendijos sudarė galimybę dar du su puse metų studijuoti pas Louisą Andriesseną.

Studijuodamas Olandijoje, bendradarbiaudamas su ansambliu *Hoketus* jis paraše kūrinį *Track* dylikai muzikantų. 1984 metais Harry Sparnaay *Het Basklarinetten Kollektief* jis sukomponeavo *The Ladder of Escape*, atliktą 1984 metais Zalcburgo festivalyje *Aspekte* bei kituose svarbiuose šiuolaikinės muzikos renginiuose. Smetanino kompozicija *Per Canonem*

II buvo atrinkta Tarptautinei *Gaudemus* muzikos savaitei Amsterdame. 1989 metais jis gavo antrają tarptautinio kompozicijų konkurso Olympia premiją už styginių kvartetą *Red Lightning*, už savo kontraversišką kūrinį orkestrui *Black Snow - Australijos Sounds* nacionalinę premiją. Dar viena tokia premija jam buvo paskirta 1991 metais už kamerinę kompoziciją *Spray*.

Šiuo kūrybos periodu pirminė minimalistinė idėja, nuolat gludinama bendraujant su Andriessenu, buvo dalinai išstumta hiperenergetinio stiliaus, kurio šaknų reikėtų ieškoti Stravinsko, Xenakio muzikoje ir funk stilistikoje.

Iki šiol stambiausias Smetanino kūrinys yra kamerinė opera *The Burrow* Alisono Croggono libretu. Tai savita psichologinė Franzo Kafka'os analizė, 1994 metų Perto festivalyje sukėlusি tikrą sensaciją.

Ik Mis Hier Its (Kažko čia stinga) Atvirukas iš namų. Ši trumpa pjesė fortepijonui, parašyta 1988 metais, yra lyg "preliudas" didesniams virtuoziniam kūriniui *Stroke* (Smūgis). *Ik Mis Hier Its* medžiaga modifikuojama pasitelkiant priemones, naudotas ankstesnėje, Louiso Andriesseno įtakotoje kūryboje.

Pavadinime esanti nuoroda Nr.4 siejasi su Stockhauseno Opus 4 Klavierstücke IX, kurį Smetaninas komentuoja savaip, įvesdamas atvirajį Stockhauseno akordą baigiamosiuose kūrinio pasažuose.

Ian Shanahan

Michael Lonsdale (gimė 1961) nuo 1976 metų kompoziciją studijavo su Tony Brennanu, Nigelu Butterley'u, Richardu Toopu, Davidu Ahernu, Richardu Vella ir Bozidaru Kosu. 1979 metais laimėjo ABC jaunųjų kompozitorių ir Kanberos Jaunimo orkestro premijas. 1987 Bicentenary muzikos festivalio atidarymui jam buvo užsakytas didelis kūrinys chorui ir orkestrui; deja, autoritetai jį uždraudė dar prieš pirmąjį repeticiją. Spjovės į tai, Lonsdale'as penkis metus nieko neraše. Shanahano ir Brighto nuolat įkalbinėjamas pagaliau vėl ēmė komponuoti. Vystė 'Hypa - cypha' techniką. Kompozitorius mano, kad debatai apie 'sudėtingumą - paprastumą' yra gryna kvailystė. Paskutinius aštuonerius metus Lonsdale'as ramiai ir laimingai gyvena Sidnėjaus šiaurės paplūdimiuose. Gražu.

Ian Shanahan

Lung Gampa (Keliaujantis transe) buvo pirmoji kompozicija, parašyta po penkerių ‘destruktyvių kompozicijų’ metų. Aš dažiau mašinas, laužiau fortepijonus, dariau muziką iš to, ką kiti laikytų šiukslėmis! *Lung gampa* - tai mano antrasis mėginimas rasti aukso viduri (mainstream). Pavadinimas tibetietiškas; jie taip pat buvo griovėjai.

Michael Lonsdale

Mouna (Vidinė tyla) Kūrinys buvo užsakytas Sidnėjaus pianisto Davido Foresto Master’s Degree rečitaliui. *Mouna* sanskrito kalba reiškia tylą, tik daugiau vidiniu arba metafiziniu lygmeniu. Dedikuoju savo mamai, kuriai buvo diagnozuotas vėžys. Ji mirė po kelių metų. Aš norėjau mirti vėl ir vėl...

Michael Lonsdale

Michael Whiticker (gimė 1954 Gundagni, New South Wales) 1982 baigė NSW konservatoriją, 1983 - 1984 metais tėsė studijas Vokietijoje pas Yuną ir Witoldą Szaloneką.

1984 metais jo kūriniai buvo atlirkti Darmštato Naujosios muzikos kursuose, 1988 ir 1990 ten pat jis buvo pakvietas skaityti paskaitas. Whitickerio muzika skambėjo ISCM Pasaulio muzikos dienose (1985), Paryžiaus Rostrum (1991), Bourges (1991), ir Stokholmo elektroninės muzikos festivaliuose. Kompozitorius yra laimėjęs kelias reikšmingas premijas.

Po dviejų studijų metų Vokietijoje 1991 metais Withickeris buvo paskirtas composer - in - residence Melburno simfoniniame orkestre. 1993 jis pradėjo skaityti paskaitas naujai įkurtame Vakarų Sidnėjaus universiteto muzikos fakultete.

Svarbesni kūriniai: kamerinė opera *The Bamboo Flute* tenorui, baritonui, bosui, fleitai, mušamiesiems ir sintezatoriui (1981 - 1982), *Quidong* obojui, gitarai ir mušamiesiems (1983), *Korokon* smuikui ir fortepijonui (1983), *Kwa styginių* kvartetu (1984 - 1986), Tya kameriniam orkestrui (1984), *Winamin* smuikui ir fortepijonui (1986), *Venus Asleep* kameriniam ansambliu (1987), *Orpheus and Persephone* mandolinai ir gitarai (1987), kamerinė opera *Gesualdo* sopranui, tenorui, baritonui, bosui, penkių balsų chorui ir kameriniam ansambliu (1987), *Isis and Osiris* kameriniam ansambliu (1989), *Redror* altiniams saksofonui ir mušamiesiems (1989), baletas *Passion* juostai (1989), *Ad Parnassum*

kameriniam ansambliu (1989 - 1991), muzikinio teatro pjesė *Via crucis*, *the eleventh station* balsams ir kameriniam ansambliu (1992), *Tartengk* dideliam orkestrui (1985 - 1993), *Between Blue Rocks* kameriniam orkestrui (1993), *Wild is the Wind* bosiniams klarnetui, solistams, pučiamiesiems ir mušamiesiems (1993).

Rankos Sapnai. Taip pavadintas ir 1941 metų belgų siurrealisto Paulo Delvaux paveikslas. Kūrinio vientisumą išlaiko devynių akordų serija, funkcionuojanti kaip pasakalija. Šie akordai, išdėstomi vertikalai ir horizontaliai, nuolat girdisi pjesės eigoje ir kiekviena kūrinio sekცja yra apibréžiama tam tikru akordų serijos kompleksu. Šios serijos gali veikti tuo pačiu metu trijuose skirtinguose registrų lygmenyse, kai pjesės sekცijos atsitiktinai uždengia viena kitą.

Kompozicija *Rankos Sapnai* yra parašyta virtuozine ir ekspresyvia romantine maniera.

Kūrinys sukomponeotas 1987 metais pianistei Sally Mays, pirmą sykį nuskambėjo Londone 1988.

Michael Whiticker

Vytautas Laurušas (gimė 1930 Šiaulių muzikos mokyklą, 1956 metais Lietuvos konservatorijoje prof. Julius Juzeliūno kompozicijos klasę. Dirbo radijo muzikos redaktoriumi, vėliau Lietuvos Kompozitorių sąjungos konsultantu. 1963 - 1975 metais buvo Lietuvos akademinio operos ir baletų teatro direktoriumi, 1971 - 1983 metais - Kompozitorių sąjungos pirmininku. 1983 - 1994 metais - Lietuvos konservatorijos, vėliau Muzikos akademijos rektorius.

Svarbesni kūriniai: simfoninė poema *Audronaša* (1960), vokalinis ciklas *Bangos* (Mieželaičio žodž., 1961), Sonata smuikui ir fortepijonui (1964), opera *Paklydė paukščiai* (Kalinausko ir Matuzevičiaus libr., 1967), kantata *Lietuva dainuoja Leninui* mišriam chorui, vaikų chorui ir simfoniniams orkestrui (1969), kantata *Ažuolų vainikas* dviem solistams, mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Nekrošiaus žodž., 1974), Sonata smuikui solo (1977), Styginių kvartetas (1977), kantata *Liepsnoja naktis* sopranui ir styginių kvartetui (Mieželaičio žodž., 1982), Sonata vargonams (1983), *Liaupsės saulei* mišriam chorui a cappella (1989), 6 preliudai ir fugos fortepijonui *Spalvų polifonija* (1993), *Concerto di corde* dviem altams (1995), *Malda Sveika Marija* balsui su fortepijonu (1995).

is,
igk
am
ns,

ulo
ija,
ir
cija
gali
kai

yvia
sykį

cker

ikos
iūno
uvos
uvos
etais
uvos

iklas
964),
ntata
niam
šriam
uikui
ranui
983),
fugos
ltams

Koncertas balsui ir styginių kvartetui (1983) - antrasis šio žanro kūrinys lietuvių muzikos istorijoje. Vokalą kompozitorius traktuoją kaip išraiškingą, o kartu ir techniskai paslanką instrumentą, įtraukdamas jį į aktyvų koncertavimą kartu su styginiais. Tačiau tai ne barokinio koncerto pavyzdys, kuriame vyrautų reguliarios judėjimo formos, harmoningą struktūrų logika ir solisto - ansamblio priešpriešos. Tai greičiau dramatinis vokalinis ciklas, prisodintas emocinių kolizijų, aistru, atskleidžiamų polimelodiška sonoristine faktūra, patetiškai ekspresyvia muzikos tonacija.

Keturių dalių koncerto ciklas bendraisiais bruožais seka tradicija: aktyvi dramatiška pirmoji dalis, gyva skercinė antroji, sukaupta introspektyvi trečioji ir veržlus vitališkas finalas.

Juozas Antanavičius

Vidmantas Bartulis → 57

Kvartetas *O, mieloji* tai dinamiškas muzikinis portretas, autoriaus anonsuotas tiesiog kaip "meilės muzika"

Zita Bružaitė

Mindaugas Urbaitis (gimė 1952 Kaune) 1975 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę, 1977 stažuotę. Dalyvavo ir skaitė paskaitas įvairiose šalyse vykusiuose kursuose ir seminaruose. Lietuvos Muzikos akademijos docentas, nuo 1991 - Lietuvos Kompozitorių sajungos pirmininkas, nuo 1994 - LATGA (Lietuvos autorinių teisių asociacijos) prezentas. Urbaičio kūriniai skambėjo daugelyje šalių, taip pat įvairiuose tarptautiniuose šiuolaikinės muzikos festivaliuose.

Svarbesni kūriniai: *Concerto piccolo* simfoniniam orkestrui (1975), Invencijos trims -penkiems obojams (1976), *Quartetto per archi* (1977 - 78), *Meilės daina ir išsiskyrimas* aukštam balsui ir vėluojančiai sistemai (Antano A. Jonyno žodž., 1979), *Trio* trims melodiniams instrumentams (1981 - 82), *Albumo lapeliai* (Penki paskyrimai Philipui Glassui) mišriems balsams ir vargonams ad libitum (1983 - 1984), *Išvaikščiojau mišką, išvaikščiojau lauką* mišriam chorui a cappella (Juškaičio žodž., 1986), *Bachvariationsen* keturiems smuikams arba smuikui ir magnetofono juostai (1985 - 1988), *Lietuvių liaudies muzika* penkiolikai styginių

(1990), *Resignatio* sopranui ir styginių kvartetui (Czesławo Miłoszo žodž., 1992 - 1993), *Lacrimosa* mišriam chorui (1994), *Movimento* fleitai, violončelei ir klavesinui (1995).

Resignatio sopranui ir styginių kvartetui sukurtas pagal Czesławo Miłoszo tekstus - *Tak mało ir Co było wielkie*. Šiame kūrinyje aš toliau naudoju tam tikrus, pastaraisiais metais pamėgtus, muzikinės kalbos principus: tai įvairūs kanoninės technikos būdai bei vyraujanti diatoninė dermė. Tačiau *Resignatio* savo naratyvumu bei muzikine struktūra yra romantiškesnis nei daugelis kitų mano kūrinių.

Kompozicija parašyta Lenkų - lietuvių muzikologų konferencijos Krokuvoje užsakymu. Kūrinys dedikuotas Krzysztofui Drobai.

Mindaugas Urbaitis

Anatolijus Šenderovas (gimė 1945 Uljanovske) 1967 metais baigė prof. Eduardo Balsio kompozicijos klasę. 1990 stažavosi Izraelyje, Samuelio Rubino Muzikos akademijoje, kur studijavo elektro - akustinę, elektroninę, žydu tradicinę ir religinę muziką. Anatolijus Šenderovas - tarptautinių konkursų Prahoje (1993) laureatas ir Kilyje (Švedija, 1994) diplomantas. 1994 - 1995 metų Aukščiausio laipsnio valstybės stipendininkas. Jo kūriniai skambėjo daugelio Europos, Azijos ir Amerikos šalių koncertų salėse; buvo atlikti dyvlykoje tarptautinių muzikos festivalių Vokietijoje, Liuksemburge, Didžiojoje Britanijoje, Lenkijoje, Čekijoje ir kt.

Svarbesni kūriniai: Kvartetas keturioms violončelėms (1967), Fortepijoninis trio Nr.1 (1971), Simfonija Nr.1 (1972), Sonata violončelei ir mušamiesiems (1974), Simfonija Nr.2 kameriniam orkestrui (1975), vokalinė - simfoninė poema *Ikarus* mišriam chorui ir simfoniniam orkestrui (Mieželaičio žodž., 1975), Styginių kvartetas Nr.1 Dimitrijaus Šostakovičiaus atminimui (1976), *Keturi Sigito Gedos eileraščiai* sopranui ir styginių kvartetui (1978), kamerinė kantata *Aš esu niekas* sopranui, skaitovei ir instrumentiniams ansambliai (Gedos žodž., 1979), baletas *Mergaitė ir Mirtis* (Vilimaa libr., 1981), kantata *Vai graži graži mūsų žemele* tenorui, berniukų chorui ir simfoniniam orkestrui (ivairių poetų tekstai, 1982), Simfonija Nr.3 kameriniam orkestrui (1983), Fortepijoninis trio Nr.2 Stasio Vainiūno atminimui (1984), Styginių kvartetas Nr.2 su klavesinu ir varpeliais (1986), baletas *Marija Stuart*

OSZO
itai,

tawo
e aš
tinės
janti
ikine

cijos

baitis

baigė
elyje,
stinę,
rovas
edija,
stybės
os ir
utinių
nijoje,

(Vilimaa libr., 1987), baletas vaikams Žaliabarzdis (1991), *Simeni chachotam al libecha...* sopranui, bosui, mušamiesiems ir simfoniniams orkestrui (pagal Giesmių giesmę hebrajų kalba, 1992), *Cantus I* violončelei su fortepijonu ir *Cantus II* violončelei solo (1993), *M.K.Čiurlionio eskizai* fortepijonui (1994).

Der tiefe Brunnen... fleitai, smuikui, violončelei, fortepijonui ir mušamiesiems. Tekstas iš Franzo Kafka'o aforizmų. Kūrinio premjera įvyko 1993 metų spalio 31 Prahoje. Jį atliko Eva Ben - Zvi (Izraelis) ir čekų ansamblis *Ars camerallis*. Už ši kūrinį kompozitorui paskirta Prahos tarptautinio konkurso antroji premija.

Der tiefe Brunnen. Jahre braucht der Eimer, um heraufzukommen, und im Augenblick stürzt er hinab, schneller als du dich hinabbeugen kannst; noch glaubst du, ihn in den Händen zu halten, und schon hörst du den Aufschlag in der Tiefe, hörst nicht einmal ihn. Stummheit gehört zu den Zeichen der Vollkommenheit.

Šulinį gelmė. Kiek metų reikia, kad kibirą galėtumei ištraukti, akimirka - ir krenta jis žemyn, greičiau, nei spėjai pasilenkti; galvoji dar, kad rankoj ji laikai, ir jau girdi ji dusliai dunkstelint į dugną, daugiau nebegirdėsi.

Tyla - tai vienas ženklas tobulybės.

Vertė Sigita Gedė

967),
nčelei
1975),
iiniams
triaus
pranui,
oranui,
baletas
mūsių
ivairių
1983),
tyginių
Stuart

16

Lapkričio 27

21.00

Šv. Kazimiero bažnyčia

Gintarė Skérytė, sopranas
Leopoldas Digrys, vargonai

**KAMERINIS CHORAS AIDIJA
ČIURLIONIO MENŲ GIMNAZIJOS CHORAI**
Vadovai
Romualdas Gražinis
Darius Skramtai

Varinių pučiamujų grupė

ŠV. KRISTOFORO KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas Donatas Katkus

Bronius Kutavičius

Paskutinės pagonių apeigos (1978)

Vakarų vartai (Stabat mater) (1995)
iš ciklo *Jeruzalės vartai*

Šv. Kristoforo kamerinių orkestrų remia
akcinė draudimo bendrovė *Preventa*
ir radijo stotis *Laisvoji bangą*

Bronius Kutavičius (gimė 1932 Panevėžio apskr., Molainių kaime) 1964 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Antano Račiūno kompozicijos klasę. Šiuo metu dėsto kompoziciją M.K.Čiurlionio menų gimnazijoje ir Lietuvos Muzikos akademijoje. 1987 metais kompozitorius tapo LTSR valstybinės premijos laureatu.

Svarbesni kūriniai: *Panteistinė oratorijs* sopranui, skaitovui, vokaliniam vyrų kvartetui ir dvylikai instrumentų (Gedos žodž., 1970), dainų ciklas *Ant kranto* sopranui ir keturiems altams (Meko žodž., 1972), Simfonija Nr:1 orkestrui ir vyrų chorui (tekstai iš Lietuvos metraščio ir Žygimanto Liauksmino veikalų *Ars et praxis musica*, 1973), *Dzūkiškos variacijos* kameriniams orkestrui ir fonogramai (1974), *Mažasis spektaklis* aktoriui, dviem smuikams ir dviem fortepijonams (Gedos žodž., 1975), Sonata fortepijonui (1975), opera - baletas vaikams *Kaulo senis ant geležinio kalno* dviem solistams, vaikų chorui ir instrumentiniam ansambliu (Gedos libr., 1976), *Praeities laikrodžiai I* styginių kvartetui ir gitarai (1977), *Prutena* (*Užpustytas kaimas*) smuikui, vargonams ir varpams (1977), oratorijs *Paskutinės pagonių apeigos* sopranui, vargonams ir ragams (Gedos žodž., 1978), kantata *Du paukščiai girių ūkšmėj* sopranui, obojui, paruoštam fortepijonui ir fonogramai (Tagore's žodž., 1978), opera - poema *Strazdas žalias paukštis* sopranui, bosui, vargonams ir fonogramai (Gedos žodž., 1981), oratorijs *Iš jotvingių akmens* balsu ansambliu ir lietuvių liaudies instrumentams (1983), *Ad patres* vargonams (1983), oratorijs *Pasaulio medis* chorui, vargonams, pučiamiesiems, klavišiniams, mušamiesiems ir lietuvių liaudies instrumentams (Gedos žodž., 1986), *Praeities laikrodžiai II* trylikai instrumentų (1988), *Sonata* klarinetui ir dviem fortepijonams *Gervių šokiai* (1989), *Magiškas sanskrito ratas* dvylikai atlikėjų (Gedos žodž., 1990), *Rhytmus - Arhytmus* violončelei ir fortepijonui (1993), ciklas *Jeruzalės vartai* (1991 - 1995), *Ten toli, iki vidurnakčio* penkiem saksofonams ir penkiem styginiams (1995).

Oratorijs *Paskutinės pagonių apeigos* (Sigito Gedos žodž.) sukomponuota chorui, vargonams ir ragams; pažymėtinas epizodinis solistės vaidmuo (III dalis - vadovavimas magiškam ritualui), ir magnetofono įrašas kūrinio pabaigoje, padedas gauti reikiama dramatizuotą garsinį ir teatrinių išpūdžių. Po lakoniškos ragų ižangos (kuri gali būti gana laisvai traktuojama, priklausomai nuo atlikimo vietas) sekā keturios chorinės dalys ir vargonų finalas, nukonkuruojąs, nustelbiąs vis dar tebeskambančią ketvirtosios chorinės dalies muziką. Minėtosios chorinės dalys tokios: *Žioge žaliasai (vasaros garbinimas)*; *Medvėgalio*

pagarbinimas; Gyvatės užkeikimas; Ažuolo pagarbinimas (senovės lietuviams, priėmusiems krikščionybę tik XIV amžiaus pabaigoje - XV pradžioje, ažuolas buvo šventas medis; Medvėgalis - gynybinė ir šventa kalva vakarinėje Lietuvoje - Žemaitijoje).

Muzikinį oratorių pagrindą sudaro kelios iš pažiūros paprastos motyvinės - derminės idėjos, išradingai atskleidžiant jų išraiškos potenciją. Čia labai reikšmingas yra akustinis sumanymas ir iškūnijimas. Oratorijs parašyta turint galvoje tokią atlikimo patalpą (pirmiausia - Vilniaus Mažają Baroko salę), kur choras gali neiširdamas išsidėstyti ir prieš, ir aplink klausytojus. Kintas garso šaltinis, kanonų potvyniai ir atoslūgiai, judėjimai ratu ir kryžminės replikos. Itaigi dermė ir ritmika, taip pat specifinė poetika sukuria ypatingą dalyvavimo "apeigose" nuotaiką.

Vytautas Landsbergis

Stabat Mater chorui, orkestrui ir vargonams yra paskutinioji Broniaus Kutavičiaus ciklo *Jeruzalės vartai* dalis. Keturios šio didelio kūrinio padalos priskirtos keturioms pasaulio dalims į kurias yra atgręžti Jeruzalės vartai. Kiekviena vartų kryptis yra išreiškiama tam tikrų religijų ir muzikinių tradicijų bei ritualų įvaizdžiai. *Stabat Mater - Vakarių vartai* - yra kūrinio ideologinė kvintesencija - krikščionybės apoteozė, kuri Broniaus Kutavičiaus kūrinyje yra lietuviškai centristiška, pateikiama per lietuvišką Dievo Motinos kultą, liaudišką raudą. Kaip ir kitos Jeruzalės vartų padalos *Stabat Mater* yra trijų dalių, kurių tikroji prasmė ir muzikinė funkcija skleidžiasi tik kitų padalų kontekste. *Pirmajoje* dalyje grigališkas chorallas yra skandinamas ir užgožiamas dinamiškų choro ir orkestro akordų, lyg nubrėžiant tam tikrus kraštinius krikščioniško istorinio laiko taškus, stilistines ir erdvines kūrinio vyksmo ribas. *Antroji* dalis - choro rauda; diatoninė serija auginama nuo unisono iki kulminacijos ir galiausiai redukuojama iki trijų garsų, kurie yra tapatūs lietuviškai raudai. *Trečioji* dalis sulydyta iš trijų prasmės klodų: verdanti aleatorinė styginių partija įreminama sunkių vargonų ir kontraboso žingsnių, o choras gieda apoteozės balsu, kuris transformuoja į nepaprasto susikaupimo kupiną melodiją - malda, kuriai nutrūkus kūrinys baigiamas šimtmetės tradicijas turinčiu *Amen* atodūsiu.

Donatas Katkus

GINTARĖ SKĖRYTĖ → 58

ŠV. KRISTOFORO KAMERINIAME ORKESTRE griežiai talentingi, teikiantys daug vilčių jaunieji Vilniaus instrumentininkai. Jie visi yra baigę Lietuvos Muzikos akademiją arba Maskvos konservatoriją. Laimėjė daugybę prizų vietiniuose ir tarptautiniuose konkursuose. Jaunieji muzikai paruošti geriausiuose Lietuvos orkestruose - Nacionaliniame simfoniniame, Valstybiname simfoniniame, Lietuvos kameriniame, Lietuvos styginių kvartete, taip pat tarptautiniuose jaunimo orkestruose. Šv. Kristoforo orkestrui vadovauja žinomas muzikas Donatas Katkus, Lietuvos Muzikos akademijos profesorius.

Orkestras, kurį globoja Lietuvos Kompozitorių sajunga, šalia tradicinio repertuaro kameriniam orkestrui atlieka ir naujausią lietuvišką muziką. Nuo pirmųjų pasirodymų kolektyvas igijo puikią modernios muzikos atlikėjų reputaciją. Orkestras nuolat dalyvauja visuose šiuolaikinės muzikos festivaliuose, vykstančiuose Lietuvoje.

DONATAS KATKUS Šv. Kristoforo orkestro meno vadovas ir dirigentas, muzikinį išsilavinimą igijo Vilniaus ir Maskvos konservatorijose. Kaip altistas jis koncertavo Lietuvoje ir Baltijos šalyse, taip pat Rusijoje ir Vokietijoje. Nuo 1965 metų Donatas Katkus - naujai susikūrusio Vilniaus styginių kvarteto narys, su šiuo kolektyvu jis gasto liavo Europoje, JAV, Azijoje ir Afrikoje. Vilniaus kvartetas yra laimėjės pirmąją premiją Lježo tarptautiniame konkurse.

Donatas Katkus - Lietuvos Muzikos akademijos profesorius, čia jis dėsto kamerinę muziką, skaito interpretacijos, estetikos ir semiotikos paskaitas. Buvo kviečiamas dėstyti daugelyje seminarų. Donatas Katkus - muzikologas, LKS narys, Lietuvos Valstybinės premijos laureatas.

KAMERINIS CHORAS *AIDIJA* įsikūrė 1989 metais, šiuo metu Jame dainuoja 22 choristai (amžius nuo 16 iki 25 metų). Didžioji jų dalis - M.K.Čiurlionio meno mokyklą baigę Lietuvos Muzikos akademijos studentai. Choro repertuaras - a cappella muzika nuo XVI iki XX amžiaus, ypatingai domimasi nūdienos kūryba, lietuvių kompozitorų muzika. Choras per metus surengia 30 - 35 koncertus. Gasto liavo Moldavijoje, Ukrainoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Belgijoje. 1992 metais choras laimėjo du pirmuosius prizus Middlesborgho tarptautiniame chorų konkurse, 1994 - pirmąją premiją Llangalle tarptautinio chorų konkurso jaunimo chorų kategorijoje. 1992 metų rudenį jie reprezentavo Lietuvą *Saison Balte Paryžiuje*, 1993 metais dalyvavo Monteverdi operos *Orfejas* koncertiniame atlikime diriguojant Nigelui Rogersui, 1995 - Purcellio operos *Didona ir Enéjas* pastatyme, režisuatome Jane Gingel.

ROMAS GRAŽINIS, choro Aidija iškūrėjas ir vadovas, mokėsi M.K.Čiurlionio meno mokykloje, vėliau Lietuvos konservatorijoje, kurį baigė 1985 metais. Nuo 1983 metų jis dirba M.K.Čiurlionio meno mokykloje, kurį laiką dalyvavo Naujosios muzikos ansamblio veikloje. Nuo 1989 metų rudens Romas Gražinis septynis mėnesius Paryžiaus konservatorijoje pas Louis - Marie Vigne studijavo grigališkajį chorala. Taip pat jis dalyvavo dirigavimo kursuose, vadovaujamuose Pierre'o Calmelet. 1992 metais Romualdas Gražinis gavo Lietuvos Valstybinę jaunųjų menininkų stipendiją.

Lapkričio 28

19.00

Nacionalinė filharmonija

BASSO BONGO (JAV)

Amy Knoles, elektroniniai ir MIDI mušamieji
Robert Black, elektroninis bosas

Drew Lesso
* Létinant (1995)

Eve Beglarian
* Machaut mašinų amžiuje I (1990)
Douce dame jolie
Machaut mašinų amžiuje II (1993)
Toutes la flours

James Sellars
* Bosai ir būgnai (1985-1995)

pertrauka

Basso Bongo
* norI mapS (1995)

Erkki-Sven Tüür
* Žaidimo kerai (1995)
(fragmentas)

Jay Cloidt
* Karoshi (1995)

Visi kūriniai parašyti specialiai Basso Bongo

Dékojame Dauz, K.A.T. *MIDI Controllers*, *Kurzweil Music Systems*,
Opcode Systems, *Ramsa/Panasonic*, Dr. "T", *Yamaha International*
and *Zoom Corporation*; labai dékojame FINNAIR.

Koncertą remia JAV menininkų dalyvavimo tarptautiniuose festivaliuose ir parodose fondas, visuomeninė/privati *the National Endowment for the Arts* partnerystė, Jungtinių Valstijų informacijos agentūra, Rockfellerio fondas ir *The Pew* labdaros fondas su administracine Arts International parama.

Drew Lesso (gimė 1954) 1972 - 1976 metais studijavo kompoziciją Kelno Valstybinėje aukštojoje muzikos mokykloje pas Karlheinzą Stockhauseną. Los Andžele jis buvo Nepriklausomų kompozitorų asociacijos valdybos narys, nuo 1978 metų šios asociacijos prezidentas. Jo muzika pirmiausia buvo atlikti įžymiame Pietų Kalifornijos muzikos festivalyje, 1987 Naujosios muzikos festivalyje Los Andžele, 1989 metais SCREAM festivalyje *CalArts*. Los Andžele Drew Lesso skaitė paskaitas Otis Parsons menų ir dizaino mokykloje ir Vizualiosios muzikos sąjungoje (Visual Music Alliance). 1988 metais du jo kūriniai kameriniams ansamblui buvo atlikti Kelno filharmonijoje, tarptautinės kompiuterinės muzikos konferencijos metu.

Létinant. Ramiau.....skubėjimas—— netikės dalykas..... stabtelk! Šiame skaitmeniniame pasaulyje progresas stulbinančiai žengia pirmyn. Turime giliai įkvėpti ir atsipalaiduoti, jei norime išsisavinti kiekvieną naujos rutuliojamos idėjos etapą arba išmokti ką nors nauja. Juk skaitmeniniai sapnai aplanko ne kasnakt! *Slow Down* dedikuojamas kompiuterinės muzikos programuotojams, kurie skiria daug laiko, stengdamiesi pradėtą dalyką atlikti kokybiškai. Tai - vienišių darbas, tačiau...

Slow Down parašytas paprasta bet elegantiška algoritmine moduliacija MS Basic ir Altech MidiBasic programose.

Drew Lesso

Eve Beglarian (gimė 1958) nepriklausoma kompozitorė ir produserė, šiuo metu gyvenanti Manhattene. Jos muziką atliko grupės *Relache*, *California E.A.R. Unit*, Niujorko Naujosios muzikos ansamblis, *Dinosaur Annex*, Buffalo Naujosios muzikos ansamblis ir kt. žinomos grupės bei muzikantai. Eve Beglarian kompozicijos yra skambėjusios įvairiausiose vietose: nuo Kennedy'io centro iki prekybos centrų visoje šalyje.

Machaut mašinų amžiuje - tai atskirų fragmentų serija, kurioje Machaut'o (1300-1377) muzika tampa atspirties tašku gretinant jo laikų meną ir technologinius dvidešimtojo amžiaus išradimus.

Eve Beglarian

James Sellars (gimė 1946) 17 metų paliko savo gimtajį Arkanzasą ir išvažiavo studijuoti į Juillardo ir Manhatteno muzikos mokyklas, kur

jo pagrindiniai mokytojai buvo Davidas Diamondas ir Ludmila Ulehla. Vėliau, North Texas universitete jis gavo filosofijos daktaro laipsnį ir šiuo metu dirba Niujorke ir Hartford, kur dėsto The Hartt mokykloje, kompozicijos - teorijos fakultete.

Svarbesni kūriniai: *Piano Sonata I*, *Chanson Dada*, *Beulah in Chicago* (1991), *For Love of the Double Bass* (1992), *The world is round* (1993), *Radio Sonata* (1994). Sellarsas šiuo metu kuria filosofinę fantaziją skaitovui ir elektroninei muzikai su Davido Hockney paveikslais *Haplomatics*. Taip pat kūrybos procese yra *The Turing Opera* poeto Thomo Meyerio libretu, kuris yra grindžiamas anglų matematiko Alano Turningo gyvenimu.

Bosai ir būgnai. Originalioje kompozicijos versijoje šešios bosų ir būgnų grupės yra užrašytos kontrabosui ir būgnų mechanizmui. Dabartinė versija pakeičia būgnų mechanizmą gyvais perkusininkais (žmonės pakeičia mašinas!), tačiau ritminės komplikacijos dėl to nesupaprastėja. Rezultatas - *tour de force* dviem virtuoziams.

James Sellars

norI spaM. “Šis prasideda nuo būgnų solo” - **Basso Bongo**

Erkki-Sven Tüür (gimė 1959) pradėjo savo karjerą kaip ‘kamerinio roko’ muzikantas ir būdamas septyniolikos metų Taline įkūrė intelektualiojo roko grupę *In Spe*. Aktyviai šioje grupėje jis dalyvavo iki 1983, kaupdamas vertingą patirtį kaip kompozitorius, dainininkas, fleitistas, pianistas ir perkusininkas. Kompoziciją jis studijavo 1979 - 1980 metais Talino muzikos instituto Anti Marguste klasėje, 1980 - 1984 Talino konservatorijoje Jaano Rääts klasėje, 1984 - 1985 metais mokėsi privačiai pas Lepo Sumerą.

Erkki-Svenas Tüüras yra vienas įdomiausių savo kartos kompozitorų. Būdamas studentu jis domėjos amerikietiškuoju minimalizmu, taip pat post - serialistiniuose Ligeti bei Xenakio kūriniais. Abi tradicijos rado atgarsį jo kūriniuose: besiremiančią į tam tikrus ašinius tonus skambesio blokų dramaturgijoje Tüüras gretina diatoniką ir chromatiką. Jo muzikinė architektonika dažnai yra įtakojama vizualių idėjų.

Svarbesni kūriniai: Oratorijs *Ante finem saeculi* (1985), Simfonija Nr.2 (1987), *Mass Lumen et Cantus*, *PFR Cadenza AD Motosimplicity*

udmila
laktaro
o The

Chicago
(1993),
intazijā
eikslais
poeto
matiko

bosū ir
nizmui.
ninkais
dēl to

Sellars

merinio
ijkūrē
lalyvavo
ininkas,
1979 -
, 1980 -
metais

zitorij.
iu, tai
adicijōs
ls tonus
omatikā.
lējū.

nija Nr.2
implicity

smuikui, baritoniniam saksofonui ir sintezatoriui (1990), *Insula deserta* styginių orkestrui, *Hommage a Sibelius, Inquietude du fini* kameriniams chorui ir kameriniams orkestrui (1992) *Zeitraum* (1992), *Architectonics I - VI* (1988 - 1992).

Jay Cloidt (gimė 1948) - kompozitorius, garso apipavidalintojas ir inžinierius. Kaip kompozitorius jis dirbo su daugeliu San Francisko grupių - Edo Mocko bei Margaret Jenkins, Gary Palmerio šokio grupėmis, ODC - San Francisco bei Kronos kvartetu. Kaip garso inžinierius Cloidtas su režisieriumi Robertu Woodruffu dirbo dviejuose *La Jolla Playhouse* pastatymuose: *Figaro gets a divorce* ir *The Tempest*. Jo apipavidalinimas Paulo Dresherio ansamblui *Slow fire* laimėjo Bay Area šios srities kritikų apdovanojimą, 1989 metais už Rinde Eckerto *Dry I and Divine* garso apipavidalinimą jis gavo Isadoros Duncan premiją. Kaip garso inžinierius Cloidtas dažnai gastroluoja su Kronos kvartetu. 1992/1993 sukomponuotą *Exploded View* - kūrinį gyvam atlikimui naudojant skaitmeninę elektroniką (digital sampling electronics) - atliko Kronos kvartetas ir pats Jay Cloidtas. Šiuo metu kompozitorius dirba Paulo Dresherio projekte *Looking West to the East*, ir tuo pačiu yra šio projekto garso inžinierius bei atlikėjas. Tarp paskutinių jo darbų - *Karoshi* - pjesė *Basso Bongo* duetui ir naujas Paulio Dresherio ansamblio užsakymas.

Karoshi bosiniams instrumentui ir sampleriui. "Karoshi" - japonų kalbos žodis, verčiamas kaip "tarnautojai - algų žmonės", charakterizuojantis ištaigų darbuotojus, kurie nuo ilgo ir varginančio darbo kontorose patiria milžiniškus stresus, kol vieną dieną staiga miršta gatvėje.

Jay Cloidt

BASSO BONGO yra kūrybingas, kompiuterizuotas, aktyvus duetas, teikiantis pirmenybę nūdieniškiausiai muzikos technologijai, siekiantis, kad nauja muzika būtų patraukli ir intriguotų. Grupeje elektroniniai ir MIDI mušamaisiais groja Amy Knoles, elektroniniu bosu Robertas Blackas. Ši ansamblį abu muzikantai (puikūs solistai) suformavo 1988 metais, tikėdamiesi praplėsti savųjų instrumentų panaudojimo galimybes. Basso Bongo repertuaras ir atlikėjai - tai intrigujanties klasikinių ir populiarinių stilų bei kryptčių mišiny. Technologinės šio ansamblio galimybės apima sąveikaujančių kompiuterinių technologijų (dirbama naudojant MAX) mišinį, pre - programavimą ir gyvojo samplingo galimybes, skaitmeninio ir analogiško skambesio sintezę, ekstensyvaus signalo kompiuterinį apdorojimą. Tradicinės ir praplėtos instrumentinės technikos yra naudojamos lygiai taip pat kaip ir vokalinės. Savo pasirodymuose duetas taip pat

naudoja ir vizualinius momentus, šią pasirodymų dalį jų programose dažniausiai atlieka Robertas Longo.

Nuo įsikūrimo duetas dirba naujoje ir neiširtoje srityje, todėl net apie 30 kūrinių, tokį kompozitorių kaip Davidas Langas, Toddas Winkleris, Eve Beglarian, Jeffas Rona ir kt. yra parašyta specialiai jiems. Basso Bongo dažnai užsiima kūryba ir patys, yra bendradarbiavę su Pacific Rim Gamelanu.

Basso Bongo plėčiai gastroliuoja po Europą, Baltijos šalis, Rytų ir Vakarų pakrantęse. Paskutiniu metu dalyvavo *NYYD '94* festivalyje Estijoje, *WdBex '93* festivalyje Klagenfurte, Austrijoje ir Los Andželo County muziejaus pirmadienio vakarų koncertų serijoje.

HET TRIO (Olandija)

Harrie Starreveld, fleita
Harry Sparnaay, bosinis klarnetas
René Eckhardt, fortepijonas

Paolo Perezzani

* Nakties veidas (1995)

Theo Loevendie

* Žingsniai (1976)

Jurgis Juozapaitis

* Kaleidofonija Nr.1 (1993)

Simon Burgers

* Pastiche ! (1991 - 1992)

pertrauka

Xu Shuya

* Taiyi (1995)

Jonathan Harvey

* Maištas (1995)

Roderick de Man

* Gramvousa (1995)

Koncertą remia Amsterdamo Gaudeamus fondas

Paolo Perezzani (gimė 1955 Suzaroje) studijavo filosofiją Bolonės universitete, kompoziciją bei chorvedybą miesto konservatorijoje, Armando Gentilucci ir Annie Fontana klasėje. 1984 metais už kompoziciją *I quella vibrazione* apdovanotas pirmaja Castello kompozicijų konkurso premija. Jo kūriniai buvo atlikti tokiuose festivaliuose kaip *Nuova Musica Italiana*.

Nakties veidas (Il volte della notte) nėra nakties muzika tradicine prasme. Prasidedantis nuo tylos garsas išryškėja galingoje, logiškoje, kupinoje įtampos struktūroje.

Naktį atsiradusiems fragmentams suteikiama kitokia, vaizdus ir bendravimo užuomazgas atspindinti nuotaika. Nereikėtų justi tik nakčiai būdingos nebūties prarajos - jei tie fragmentai pakankamai ekspresyvūs, turėtume pajusti esybę.

Paolo Perezzani

Theo Loevendie (gimė 1930 Amsterdame) kompoziciją ir klarinetą studijavo Amsterdamo konservatorijoje. Karjeros pradžioje Loevendie aktyviai veikė džiazo muzikos srityje; su savo džiazo ansambliu jis koncertavo daugelyje Europos džiazo festivalių. 1969 metais vienas iš jo įrašų pažymėtas Edisono premija, 1979 metais už veiklą džiazo muzikos srityje jis apdovanotas *Wessel Ilcken* prizu. Dar iki 1968 metų Loevendie pasuko kiek kitu keliu ir ėmė rašyti koncertinę muziką; didžioji jo kūrybos dalis yra pasirodžiusi CD pavidalu.

Loevendie kompozicijos nuolat atliekamos įvairiuose pasaulio festivaliuose: Zagrebo muzikos bienalėje, *Royal* šiuolaikinio meno festivalyje, Middleburgo Naujosios muzikos festivalyje, *Pan* festivalyje Seule, *Varšuvos nudente*, ISCM festivalyje Helsinkyje ir kitur.

Loevendie operos *Naima* premjera 1985 metais įvyko Olandijos festivalyje, kamerinė opera *Gassir the Hero* (1990) buvo pastatyta Bostone, opera *Esmee* - vėl gi Olandijos festivalyje 1994 metais.

1970 - 1988 Loevendie profesoriavo Roterdamo konservatorijoje. Jis skaitė paskaitas įvairose šalyse: vedė seminarus, kursus.

1984 metais Loevendie už kūrinio *Flexio* (1979), parašyto *Concertgebouw* orkestro 90 - ujų metinių proga, įrašą, su Boulezu pasidalijo tarptautinį Kusevickio apdovanojimą (*American Koussevitzky International Record Award*). Jo opera *Naima* 1986 metais buvo apdovanota Amsterdamo miesto *Matthijs Vermeulen* prizu.

Loevendie - pirmasis kompozitorius, už ypatingus nuopelnus muzikos gyvenime gavęs 3 M apdovanojimą (1988).

Kūrinyje fortepijonui *Žingsniai*, kaip ir daugelyje mano kūrinių, svarbū vaidmenį turi ostinato ir pasikartojančios natos. Pradžioje ostinato dominuoja žemausiame registre b-moll, vėliau ji keičia nauji ostinato. Viduryje atsirandantis pasažas primena *Harlem Stride Piano* manierą, taip grojo Fatsas Walleris, Jamesas P.Johnsonas ir kiti trečiojo dešimtmečio džiazo pianistai. Iš čia kilo ir kūrinio pavadinimas. Vyksta nuoseklus ir intensyvus akordų judėjimas nuo klaviatūros vidurio kraštutinių registrų link. Kūrinio pabaigoje vėl sugrįžta ramybė.

Be ritminių ląstelių, naudojau ir tam tikrą tiek vertikalią, tiek ir horizontalią aukščio organizaciją, kaip ir kūrinyje *Incantations* bosiniams klarnetui ir orkestrui: didžioji tercija yra centrinis intervalas, prie kurio prilimpa mažosios sekundos (e.g. B-C-E-F, arba C-E-F-F#).

Theo Loevendie

Jurgis Juozapaitis (gimė 1942 Šiaulių raj., Pikuolių kaime) 1968 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof.Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. 1969 - 1977 metais - Lietuvos TVR garso režisierius. Nuo 1977 užsiima tik kūryba.

1978 metų Lietuvos TSR Valstybinės premijos laureatas (už simfoniją *REX*).

Įdomesni paskutiniųjų metų kompozitoriaus darbai: baigė ir instrumentavo Vlado Jakubėno baletą *Vaivos juosta* (1993), restauravo ir instrumentavo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio uvertiūrą *Kestutis* (1995).

Svarbesni kūriniai: simfoninė poema *Vitražai* (1970), *Muzika* fleitai, altui, violončelei, fortepijonui ir mušamiesiems (1970), Sonata smuikui (1972), Simfonija Nr. 1 *Rex* (1973), Kamerinė simfonija Nr.2 *Jūratė ir Kastytis* (1974), opera *Marių paukštė* (Gedos libr.,1976), Simfonija Nr.3 *Zodiacus* (1977), *Diptychum* pučiamujų kvintetu (1977), *Penkios metamorfozės* fleitai (obojui) *Afrodité* (1978), Siuita varinių pučiamujų kvintetu (1980), Styginių kvartetas Nr.2 (1980), Simfonija Nr.4 *Nežinomam kareivii* (1971 - 1981), baletas *Andromeda* (Dautarto libr.,1982), Simfonija styginių orkestrui (1983), kamerinė kantata *Už atsiminimų tvoros* (Gustas žodž.,1984), vokalinė simfonija mišriam chorui ir styginiams *Tėvų žodis* (1985), *Perpetuum mobile* styginių orkestrui (1988), *Dionysia* simfoniniams orkestrui (1992), *Vainikas išėjusiems* simfoniniams orkestrui (1992), *Kaleidofonija* Nr.1 fleitai, bosiniams klarnetui ir fortepijonui (1992), *Monologai* smuikui solo (1993),

arbū
nato
iato.
taip
iečio
us ir
įstrų

Kontrastinė muzika smuikui ir simfoniniams orkestrui (1993), *Kaleidofonija Nr.2* fortepijonui (1994), *Kaleidofonija Nr.3* styginiams (1995).

ek ir
niam
kurio

Kaleidofonija Nr.1. Prieš kelis metų kilo mintis sukurti keletą kūrinių, kurių muzikinės erdvės organizavimas remtusi nestandartiškai plėtojamais segmentais. Kaleidoskopiškai besikeičiančius vaizdus tarpusavyje vienija intonacinė - harmoninė struktūra.

Jurgis Juozapaitis

endie
1968
liūno
erius.
foniją

Jonathan Harvey (gimė 1939 Sutton Coldfielde) 1948 - 1952 dainavo Tenburio Šv. Mykolo koledžo chore, 1952 - 1957 mokësi Reptone, vėliau, gavęs stipendiją, Kembridžo Šv. Jono koledže. Britteno patarimu kompoziciją studijavo pas Erwiną Steiną, vėliau pas Hansą Kelleri, tad gana anksti susipažino su Schönbergo mokykla. Kurį laiką bendravo su Miltonu Babbittu, kurio įtaka itin svarbi tolimesniame kompozitoriaus kūrybiname kelyje. 1969 - 1970 metais studijavo Prinstone; dirbo Schenkerio analizės srityje, tai betarpiskai veikė jo kūrinių formą ir harmoniją.

gė ir
uravo
žstutis
leitai,
iuikui
atė ir
fonija
enkios
amujų
Nr.4
utarto
ta Už
chorui
kestre
usiems
siniam
1993),

Aštuntame dešimtmetyje Harvey'ų Boulezas pakvietė į IRCAM'ą, šio instituto užsakymu buvo sukurti *Mortous Plango*, *Vivo Voco*, *Bhakti* instrumentiniam ansamblui ir juostai bei *Ritual melodies* kompiuteriu - modifikuotiems garsams. Harvey'us taip pat kūrė ir kituose žanruose: dideliam orkestrui (*Madonna of Winter and Spring*, Koncertas violončeli, *Lightness and Weight* ir *Whom Ye Adore*), kamerinėms sudėtimis (Styginijų kvartetas, *Song Offerings* ir *Tendril*), taip pat ir solo instrumentams. Jis yra sukūrės nemažai muzikos chorui, tinkančios skambėti ir bažnyčioje: vienas iš stambesnių kūrinių - *Passion and Resurrection* - 1993 metais *Networko* šiuolaikinės muzikos programos metu atliktas šešiose katedrose.

Anglų nacionalinės operos užsakymu sukurta opera *Inquest of Love* 1993 metais pastatyta Briuselyje. Šiuo metu Jonathanas Harvey'us dirba prie IRCAM'o, WDR Elektroninės studijos, Britų bibliotekos ir Nacionalinio jaunimo choro užsakymų. Kompozitorius - Sussexo universiteto muzikos profesorius.

Kūrinyje *Maištas* dominuoja virtuozinės linksmybės. Žaidimo taisyklos tokios: mėtyti temas, kurios išlaiko tapatumą net polifoniškai sukombiniuotose arba sumaišytose naujose konfigūracijose ir gali viena

kitą staigiai atmušti. Kiekviena tema priklauso aiškiam harmoniniams laukui, kurį apibūdina bent du intervalai, pvz., pirmasis grindžiamas kvarta, o pilni tonai sukuria mažąsias septimas, toliau visa tai išsirutulioja į kvartą (arba kvintą) ratus. Kartais energija išsisemia, išivyräuja kokio nors elemento mechaninis pasikartojimas, kuris gėsta tarytum elektroninis "uždelstas" veikimas. Toks procesas driekiasi iki pabaigos. Kūrinys buvo parašytas *Het Trio*, jį finansavo Bristolio universiteto Muzikos fakultetas, iš dalies parėmė *South West Arts*.

Simon Burgers (gimė 1958 Hagoje) 1975 - 1979 metais Sweelincko konservatorijoje studijavo fortepijoną, iki 1985 metų Roterdamo konservatorijoje kompoziciją Klaaso de Vrieso klasėje. 1979-1983 Amsterdamo universitete paraleliai studijavo danų kalbą ir literatūrą. 1985 metais jam suteiktas daktaro laipsnis.

Simono Burgers'o kūrybos sąraše dainos, kamerinė muzika, kūriniai orkestrui, sceniniai opusai ir kino muzika.

PASTICHE bosiniams klarnetui ir fonogramai finansavo Muzikos kūrybos fondas (*Fund for the Creation of Music*), kūrinys dedikuotas Davidui Coppoolse'ui.

Fonogramiai įrašyta Atari programine įranga "Cubase" bei EMU - proteus 1 garso moduliu.

Kūrinjį įkvėpė šiuolaikinės muzikos, kuri neatsižvelgiant į nieką darytų emocinį poveikį, poreikis.

Simon Burger

Roderick de Man (gimė 1941 Bandunge, Indonezijoje) Hagos Karališkoje konservatorijoje studijavo mušamuosius instrumentus, vėliau - muzikos teoriją. Tuo pačiu metų Kees van Baareno klasėje klausėsi kompozicijos paskaitą, padedamas Dicko Raaymakerso dirbo elektroninės muzikos studijoje.

Po studijų Roderickas de Manas pakvietas į Karališkają konservatoriją dėstyti teorinių dalykų. 1992 metais šioje mokslo ištaigoje jis pradėjo įgyvendinti projektą mokydamas labai jaunus kompozitorius.

Kompozitorius Roderikas de Manas ypatingai domisi kamerine muzika ir vertina galimybę dirbtį tiesiogiai su atlikėjais. Elektroninius garsus mėgsta derinti su vienu ar daugiau gyvų instrumentų, fonogramų ruošia savo studijoje. Dvi jo kompozicijos - *Chordis canam* klavesinui ir fonogramai ir *Ivory Landscape* fortepijonui buvo atrinktos ISCM Pasaulio muzikos dienų (World Music Days) festivaliams Norvegijoje

niniams
kvarta,
i kvartu
io nors
troninis

Muzikos

Sweelincko
erdamo
79-1983
eratūrą.

kūriniai

kūrybos
Davidui

proteus

↳ darytų

Burger

Hagos
mentus,
klasėje
so dirbo

rvatoriųj
pradėjo

muzika
s garsus
iograma
lavesinui
s ISCM
rvegijoje

(1991) ir Meksikoje (1993).

Jo kūriniai buvo atliki ir transliuojami Olandijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje, Airijoje, Ispanijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Austrijoje, Brazilijoje, Meksikoje ir Japonijoje. Daugelis kūriniai realizuoti CD pavidalu.

Gramvousa - kūrinys fleitai, bosiniam klarinetui, fortepijonui ir fonogramai, kurį finansavo *Fonds voor e Scheppende Toonkunst*, yra dedikuotas *Het Trio* nariams.

Kuri laiką buvau prašomas ką nors sukomponeuoti *Het Trio*. Tuo metu skaičiau Timo Severino knygą *The Ulysses Voyage*, kuri detaliai atkuria Ulyso keliones. Gramvousa - tai sala šiaurės vakaruose nuo Kretos, minimos Homero *Odisėjoje*. Tai Vėjų dievo Aeolo namai. Vykdant iš Gramvousos į Itakę, laukia ilga ir pavojinga kelionė. Aš lankiausi toje vietovėje, ir buvau nustebintas staigiu vėjo gūsių, kurie nurimdavo taip pat paslaptingai, kaip ir pakildavo. Buvau priblokštasis panašumo, kurį pajutau tarp kompozitorių apimančių jausmų pradėjus rašyti naują kūrinį, ir keliautojo, kuris išvyksta į rizikingą kelionę, nežinodamas jos galutinio tikslą. Taigi, ir muzikantai kartais turi leistis į rizikingą kelionę.

Ši atmosfera padėjo renkant garsus fonogramai. Beveik visus juos sukūrė fleita, bosinis klarinetas ir fortepijonas.

Muzikantams ir klausytojams linkiu geros kelionės.

Roderik de Man

HET TRIO - tai fleitininkas Harrie Starreveldas, boso klarinetininkas Harry Sparaay ir pianistas René Eckhardtas. 1982 įsikūrės trio inspiravo daugybės naujų kompozicijų, dedikuotų būtent šiam ansamblui, atsiradimą. Het Trio debiutavo su Jano Vriendo kompozicija *Heterostase*. Netrukus vienam iš ansamblio muzikantų buvo dedikuotas dar vienas kūrinys - belgų kompozitoriaus Lucieno Goethalso Trio. Susidomėjimas šiuo ansambliu augo, jam kompozicijas pradėjo rašyti Otto Kettingas, Theo Loevendie, Chielis Meyeringas, Wim de Ruiteras, Gerardas Brophy, Paolo Perezzanis, Giulio Castagnolis, ir daugelis kitų kompozitorių. Virtuoziniame Het Trio repertuare yra ir Boulezo, Ferneyougho, Donatonio, Yuno solo kompozicijos bei duetai. Ansamblis koncertavo daugelyje pasaulio šalių: Anglijoje, Austrijoje, Korėjoje, Taivanyje, Japonijoje, Amerikoje, Vokietijoje, Belgijoje, Lenkijoje ir Australijoje.

HARRIE STARREVELDAS fleitą studijavo pas Koosą Verheulą Amsterdamo Sweelincko konservatorijoje ir baigė ją diplomu su pagyrimu. 1978 metais drauge su pianistu René Eckhardtu ji lydėjo sėkmę Tarptautiniame *Gaudeamus* konkurse. Kamerinę muziką Starreveldas groja su *Het Trio*, *Nieuw Ensemble*, *Radio Wind Ensemble*, taip pat amerikiečių gitaristu Davidu Starobinu. Muzikantas groja ir piccolo, altine, bosine, kontrabosine fleitimis. Harrie Starreveldas - Sweelincko konservatorijos fleitos ir kamerinės muzikos profesorius.

HARRY SPARNAAY klarnetą studijavo pas Ru Otto, Amsterdamo Sweelincko konservatorijoje. Nuo 1970 metų jis groja tik bosiniu klarnetu ir šiandien yra vienas ryškiausių atlikėjų šiuo instrumentu. 1972 metais Harry Spaarney'us laimėjo pirmąją premiją Tarptautiniame *Gaudeamus* konkurse. Jis yra grojės su *Concertgebouw* orkestru, Berlyno radijo orkestru, *InterContemporain* ansambliu, *Israel Symphonietta* ir BBC simfoniniu orkestru. Klarnetininkas yra pirmasis Stockhausen kompozicijų *In Freundschaft* (versija bosiniams klarnetui) ir *Solo* (versija bosiniams ir kontrabosiniams klarnetui) atlikėjas. Kūrinius jam dedikavo Berio, Xenakis, Feldmanas, Yunas ir Ferneyhoughas. Sparnaay'us yra bosinio klarneto ir šiuolaikinės muzikos profesorius Amsterdamo Sweelincko bei Utrechtos konservatorijoje. 1980 ir 1986 metais jis buvo kviečiamas dirbti ekspertu Tarptautiniame *Gaudeamus* konkurse. Sparnaay'us - Olandijos ISCM sekcijos narys.

RENÉ ECKHARDTAS 1979 baigė fortepijono studijas Amsterdamo Sweelincko konservatorijoje, Hanso Derckseno klasėje. Vėliau studijavo Hagos Karališkosios konservatorijos aspirantūroje pas Geoffrey Madge, specializavosi šiuolaikinės muzikos srityje. Eckhardtas yra dirbęs su kompozitoriais Goeyvaertsu, Kageliu, Carteriu, Newellu ir Scherchenu. Koncertuoja ir su Amsterdamo Asko kameriniu orkestru. René Eckhardtas - Olandijos EPTA (European Piano Teachers Association) sekcijos narys.

ncko
lenas
mają
↳ ouw
ietta
zicių
niam
as ir
orius
is jis
tay'us

incko
cosios
izikos
teriu,
estru.
kcijos

Lapkričio 29

19.00

Lietuvos operos ir baletu teatras

Eduardas Balsys (1919 - 1984)

Eglė žalčių karalienė (1960)

Baletas Eduardo Balsio libretu pagal Salomėjos Nérries poema
Orestos Régalaitės redakcija

Dirigentas: Alvydas Šulčys

Statytojas ir choreografas: Egidijus Domeika

Dailininkė: Dalia Mataitienė

Eglė - Loreta Bartusevičiūtė

Žilvinas - Aleksandras Molodovas

Ažuolas - Aleksandras Semionovas

Beržas - Valerijus Fadejevas

Drebulytė - Kristina Kanišauskaitė

Ragana - Raimundas Maskaliūnas (pirmą kartą)
ir kiti

Lietuvos operos ir baletų teatro orkestras

27
Lapkričio 30

19.00

la

Nacionalinė filharmonija

EX TEMPORE

Gintarė Skėrytė, sopranas
Arnoldas Gurinavičius, kontrabosas
Arūnas Šlaustas, fortepijonas
Skirmantas Sasnauskas, trombonas
Danielius Praspaliauskis, saksofonas
Saulius Astrauskas, mušamieji

Feliksas Bajoras

* Žodžiai ir magija (1995)

Ričardas Biveinis

** Šešeliai (1995)

Onutė Narbutaitė

Vérinys (1995)

pertrauka

Vidmantas Bartulis

** Enfance (1994)

Feliksas Romualdas Bajoras (gimė 1934 Alytuje) 1957 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Aleksandro Livonto smuiko, 1963 prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klases. Grojo Lietuvos filharmonijos simfoniniame ir TVR estradiniame orkestruose. Nuo 1965 metų - Lietuvos Jaunimo teatro muzikinės dalies vedėjas. 1984 - 1988 gyveno JAV. Šiuo metu dėsto Lietuvos Muzikos akademijoje.

Svarbesni kūriniai: *Veiksmažodžių siuita* styginių orkestrui (1966), *Sakmių siuita* balsui ir fortepijonui (liaudies sakmių tekstais, 1969), *Simfonija Nr.2 Stalaktitai* styginių orkestrui (1970), *Simfonija Nr.3* (1972), *Vilniaus kvartetas* (diptikas styginių kvartetui (1975), *Siuita septyniems (Muzika septyniems)* altinei fleitai, fleitai piccolo, smuikui, kontrabosui, fortepijonui, klarnetui, el. klavšiniams, skrabalam, trim lūpinėms armonikoms, dvieju lumzdeliams, dūdelei ir kelmui (1975), *Vestuvinės dainos* balsui ir instrumentiniam ansambliui (1977), *Auki, auki žalias beržas* balsui ir styginių orkestrui (1978), Sonata smuikui ir fortepijonui *Prabégę metai* (1979), oratorijs *Varpo kėlimas* solistams, mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Strielkūno žodž., 1981, I versija vokaliniam kvartetui, dviej fortepijonams ir mušamiesiems 1980), *Triptikas* balsui, fleitai, smuikui ir violončelei (Marcelijaus Martinaičio žodž., 1981), opera *Dievo avinėlis* (Šavelio libr., 1982), *Kalendorinės dainos* balsui, fleitai, obojui, violončelei ir fortepijonui (1983), *Simfonija - diptikas* (1984), *Paslaptis* mišriam chorui a cappella (Gutausko žodž., 1984), *Pabudimas* sopranui, mecosopranui, tenorui, bosui, smuikui, violončelei ir sintezatoriui (1990), *Missa in musica* sopranui, kontrabosui, trombonui ir fortepijonui (1991), *Tys sonetai* balsui ir vargonams (Dambrauskaitės žodž., 1993, II versija balsui ir kontrabosui), *Exodus* simfoniniams orkestrui (1991 - 1994).

Ričardas Biveinis (gimė 1956 Vilniuje) 1979 baigė Maskvos konservatorijos fortepijono ir 1987 Lietuvos konservatorijos prof. Vytauto Laurušo kompozicijos klases. Nuo 1994 metų Lietuvos Muzikos akademijos fortepijono ir muzikologijos fakulteto dekanas.

Svarbesni kūriniai: Sonata smuikui ir fortepijonui (1986), *Muzika Nr.1* smuikui ir altui (1987), *Sapnai* fortepijonui (1989), *Muzika Nr.2* klarnetui, smuikui, altui, violončelei ir fortepijonui (1988), *Veidrodžiai* sopranui ir fortepijonui (Rilke's žodž., 1988), *Jūs mégstate džiazą?* smuikui ir fortepijonui (1988), Sonata dviej fleitoms (1989), *Vizija* fortepijonui (1989), Sonata fortepijonui *Pablo Picasso paveikslų motyvais*

(1989), Trys miniatuūros dviem balsams ir fortepijonui (Erlicko žodž., 1993), *Spiritus astri* smuikui, fortepijonui ir magnetofono juostai (1993), *La musica di sera* fortepijonui ir kameriniam orkestrui (1994).

Šešeliai fortepijonui, trombonui ir mušamiesiems - tai bandymas šiuolaikinių muzikos išraiškos priemonių ir džiazo elementų sintezės būdu pajusti sąlyti tarp realaus ir nerealaus pasaulio.

Ričardas Biveinis

Onutė Narbutaitė (gimė 1956 Vilniuje) 1979 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. 1979 - 1982 metais dėstė muzikos teorijos ir istorijos disciplinas konservatorijos Klaipėdos fakultete, nuo 1982 metų gyvena ir dirba Vilniuje. Kompozitorė - kelių Lietuvos muzikos premijų laureatė, yra surengusi kelis autorinius koncertus, jos kūriniai skambėjo daugelyje koncertų bei festivalių Lietuvoje ir užsienyje.

Svarbesni kūriniai: Simfonija dideliam simfoniniams orkestrui (1979), *Nakties kantata* kameriniam chorui (1979), Styginių kvartetas Nr.2 *Atverk užmaršties vartus* (1980), *Éjimas į tylą* vargonams (1980), 1981 - už *birželio muzika* smuikui ir violončelei, kantata *Kai ateina paskutinė taikos diena* moterų chorui, fleitai, altui ir klavesinui (Arvydo Ambraso žodž., 1982), *Interludium* fleitai, vienam violončelei ir vargonams (1983), *Vilniaus divertimentas* fleitai, dviem išilginėms fleitoms, gitarai, klavesinui, būgneliui ir styginių kvartetui (1984), *Aštuonstygė* smuikui ir altui (1986), *Vijoklis* dviem fortepijonams (1988), *Liberatio* trim fleitoms, aštuomiem obojams, trim valtornoms, trim trombonams, lėkštėms, smuikui, altui, violončelėms ir kontrabosui (1989), *Vinco Mykolaičio Putino eilėraštis* fortepijonui ir sopranui (1990), *Opus lugubre* styginių orkestrui (1991), *Mozartsommer 1991* fleitai, smuikui, altui ir klavesinui, Styginių kvartetas Nr.3 *Piešinys styginių kvartetui ir sugrižtančiai žiemai* (1991), *Metabole* kameriniam orkestrui (1992), *Monogramme* mušamiesiems (1992), *Epitafija* keturiems balsams arba mišriam chorui, dviem išilginėms fleitoms, gitarai, varpeliu ir lazdelėms (Rilke's žodž., 1993), *Hoquetus* altui, violončelei ir kontrabosui (1993), *Vérinys* mušamiesiems (vienam arba trim - keturiem atlikėjams), kontrabosui ir trim - keturiem aukštos tesitūros instrumentams arba balsams (1995).

Vérinys. Šios kompozicijos grafinis tekstas suponuoja kelis skirtingus garsinius pavidalus, variantišką tiek kūrinio formos, tiek atskirų dalių interpretaciją. Pagrindinė čia - mušamujų instrumentų partija, atliekama vieno arba trijų - keturių perkusininkų. Ji yra visai savarankiška, modeliuojanti formą, ir gali skambeti atskirai - ypač variantas keliems perkusininkams. Visą mušamujų medžiagą galima įsivaizduoti kaip šešių šešiakampių, sujungtų bendrom kraštinėm, vérinių, su kuriuo siūloma elgtis įvairiai: "užsegti" ar palikti atvirą, skaityti viena ar kita kryptimi. Be kontraboso, dar numatytais variantas su trimis keturiais sopraninės tesitūros instrumentais ar balsais. Visų šių linijų - mušamujų, kontraboso ir sopranių instrumentų - koreliacijoje lieka daug erdvės atlikėjų impulsams bei vėjo šuorams, galiausiai išbarstantiems visus vérinius, kaip ir vėl pražystančių raktažolių žiedus.

Onutė Narbutaitė

Vidmantas Bartulis (gimė 1954 Kaune) 1980 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Eduardo Balsio kompozicijos klasę. Nuo 1983 metų dirba Kauno Dramos teatre muzikinės dalies vedėju.

Svarbesni kūriniai: *Devyni ankstyvojo rudens akimirksniai* fortepijonui (1978), *Simfonija Nr.1* (1980), *Du klausimai laukinės slyvos medžiui* fleitai, smuikui, altui, violončelei, fortepijonui ir varpeliams (1980), *Vakarykštėi dienai* obojui, klarnetui ir fagotui (1981), *Palydžiu išvykstantį draugą ir mes paskutinį kartą žiūrime į apsnigtus vasario medžius...* violončelei ir fortepijonui (1981), *Ateinanti* smuikui, violončelei ir fortepijonui (1982), *1750 - ujų metų liepos 17-osios vizija* vargonams (1984), *Šauklys* vargonams (1984), *Auksinių debesų lietus* fortepijonui (1984), *Simfonija Nr.2 Mėlynasis angelas* mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Gedos žodž., 1985), *Aurora Lucis* dviem smuikams ir vargonams (1985), *Keturios paguodos liūdnai* violončelei ir daina be žodžių smuikui ir violončelei (1985), *Bukolika. Ekloga* vargonams (1985), *Ūkanos* fortepijonui (1985), kantata *Sutemu giesmės* sopranui ir vargonams (Gedos žodž., 1986), Mišios mišriam chorui ir vargonams (1987), *Trys vidalijos* obojui, arfai, dviem smuikams, altui ir violončelei (1987), *Dvi vidalijos* obojui, violončelei ir fortepijonui (1987); *De profundis* klarnetui, smuikui, altui, violončelei ir fortepijonui (1988), *Requiem* sopraniui, tenorui, bosui, berniukų chorui, mišriam chorui, pučiamujų instrumentų grupei ir simfoniniams orkestrui (1989), *Siūlas,*

to
ai
t).
as
ės
nis
vos
982
ijos.
žusi
črtų
79),
Nr.2
80),
Kai
i ir
itai,
nem
tetui
nem
ams,
iltui,
raštis
instru
sinui,
nčiai
imme
šriam
želėms
bosui
iriem
itūros

audiovizualinis spektaklis fonogramai ir atlikėjui (1989), *Auge der Zeit* dviem bosams, dviem klarnetams, dviem fortepijonams ir mušamiesiems (Celano žodž., 1991), kantata *Nativitas Domini* mišriam ir vaikų chorams, dviem smuikams, kanklėms ir vargonams (liturginiai Mikutavičiaus tekstai, 1991), *Nakties karalienės žydėjimas* sintezatoriams ir kariljonui (1991), *Pas de deux*, audiovizualinis spektaklis dviem atlikėjams ir magnetofono juostai (1992), *Amen* sopranui, trombonui, kontrabosui, fortepijonui ir magnetofono juostai (Dante's, Patacko, Celano, Meko ir autorius žodž., 1992), *O mieloji styginių kvartetu* (1994), Koncertas fortepijonui ir simfoniniam orkestriui (1995), *I don't like souvenirs* kontrabosui ir mušamiesiems (1995), *I like J.S.Bach. Prelude C Major* fortepijonui ir mušamiesiems (1995), *Hommage a Čiurlionis saksofonui*, bosiniam klarnetui, el. klavišiniams ir kanklėms (1995).

Enfance sopranui, dviem aktoriams, fortepijonui, kontrabosui ir vibrafonui. Kūrinys inspiruotas Peterio Handkes pjesės *Savęs apkaltinimas* (iš vokiečių kalbos vertė R.Jonynaite), kurią skaito du aktoriai.

Lygiagrečiai dainuojamai Arthuro Rimbaud'o tekstai, jo penkių dalių ciklas *Enfance (Vaikystė)*.

Šis kūrinys tai lyg brandos, patirties (dažnai beprasmės) susidūrimas su vaikystės vizijomis, sapnais ir prisiminimais. Trunka apie valandą.

Vidmantas Bartulis

EX TEMPORE yra vadinamas "keturių virtuozių ansambliu", ijkurtas Vilniuje 1991 metais. Ansamblio sudėtis gana neįprasta: sopranas, trombonas, kontrabosas ir fortepijonas. Jie atlieka įvairiausių stilų muziką, taip pat ir džiazą. Ansamblio nariai yra dalyvavę įvairiuose džiazo festivaliuose: *New Feritary* Kijeve, *Arhus* festivalyje Danijoje, Vilniaus *Jazz Forum* ir *Kauno Jazz - 93*. Paskutiniaisiais metais grupė atlieka ir klasikinę muziką, dalyvauja vietiniuose ir užsienio festivaliuose. Ex Tempore nariai dažnai pasirodo kaip solistai ir kamerinių grupių dalyviai. Jie yra pirmieji daugelio lietuvių kompozitorų naujausių kūrinių atlikėjai.

GINTARĖ SKÉRYTĘ dainininkės karjerą pradėjo Šiaulių valstybiniam chore Polifonija. Studijavo Lietuvos konservatorijoje: 1983 metais baigė fortepijono, 1987 metais dainavimo klasę. Dainininkės repertuarė senoji ir šiuolaikinė muzika, ji yra bene vienintelė netradicinių lietuvių kompozitorų: Balakausko, Kutavičiaus, Bajoro, Bartulio kūrinių atlikėja. Gintarė Skérytė koncertavo su Lietuvos kameriniu, Rygos kameriniu orkestru, Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru. Ji yra koncertavusi

30

ir užsienyje: Latvijoje, Lenkijoje, Šveicarijoje, JAV, Olandijoje ir Islandijoje. 1993 metais Gintarė Skėrytė dainavo Tarptautiniame Liucernos muzikos festivalyje. ARNOLDAS GURINAVIČIUS 1978 metais Lietuvos konservatorijoje baigė Vytauto Sereikos kontraboso klasę. Iki 1987 metų jis griežė Lietuvos kameriniame orkestre. 1973 metais laimėjo pirmąją premiją Lietuvos jaunųjų atlikėjų konkurse, 1975 metais Herberto Karajano fondo tarptautinį konkursą Berlyne. 1993 metais Arnoldas Gurinavičius surengė bene pirmąjį kontraboso rečitalį Lietuvoje. Šalia *Ex tempore* jis yra *Regnum* kamerinės grupės narys bei Lietuvos Nacionalinio simfoninio orkestro koncertmeisteris.

ARŪNAS ŠLAUSTAS baigė Lietuvos konservatorijos Marietas Azizbekovos fortepijono klasę. 1973 metais jis laimėjo dvi - Lietuvos jaunųjų atlikėjų ir M.K.Čiurlionio Tarptautinio konkursų - premijas. Groja džiazą ir nuolat koncertuoja tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

Gruodžio 1

19.00

Nacionalinė filharmonija

ŠV. KRISTOFORO KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas
Donatas Katkus

LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS ORKESTRO STYGINIŲ GRUPĖ

Dirigentas
Jaroslavas Cechanovičius
Dimitris Marinos, mandolina (JAV)

Vytautas Juozapaitis
** Koncertas styginiams (1994)

Jurgis Juozapaitis
Kaleidofonija Nr.3 (1995)

Jonas Tamulionis
Toccata diavolesca (1991)

Teisutis Makačinas
** Simfonijetė (1995)

Rimvydas Racevičius
Concertino brillante (Rautylio, 1988)

pertrauka

Rasa Bartkevičiūtė
** Piemenelių atminimui (1995)

Osvaldas Balakauskas
Ostrobotnijos simfonija (1989)

Robert Lombardo
* Koncertas mandolinai ir styginių orkestrui
Orfėjas ir menadės (1994)

Šv. Kristoforo kamerinį orkestrą remia akcinė draudimo bendrovė
Preventa ir radijo stotis *Laisvoji banga*

Vytautas Juozapaitis (gimė 1936 Šiaulių valsč., Pikuolių kaime) 1962 metais baigė Lietuvos konservatorijos choro dirigavimo specialybę, 1969 kompozicijos specialybę prof. Juliaus Juzeliūno klasėje. Dėstytojavo Šiaulių Pedagoginiame institute, vėliau dirbo redaktoriumi, garso režisieriumi, 1969 - 1978 metais vadovavo *Armonikos*, vėliau *Laduto* ansambliams. Nuo 1978 metų užsiima tik kūryba.

Svarbesni kūriniai: vokaliniai ciklai *Gyvulėlių skraidymas* (Gedos žodž., 1968), *Motulės dainos* (Barausko žodž., 1969), *Nuostabus dalykas-gyvent* (Andajaus žodž., 1969), Simfonija Nr.1 (1971), 6 styginiai kvartetai (Nr.1 1966, Nr.2 1972, Nr.3 1975, Nr.4 1979, Nr.5 1982, Nr.6 1992), Simfonija Nr.2 styginių orkestrui (1974), vokalinis ciklas *Keturios akvarelės* (Nėries žodž., 1976), *Lietuviški šokiai* simfoniniam orkestrui (1976), Sonata birbynei solo (1977), Simfonija Nr.3 (1978), Sonata smuikui solo (1978), Oratorijs *Žemė. Žmogus. Tėvynė* skaitovui, dviem solistams, mišriam chorui, vargonams ir instrumentinei grupei (Mačiukevičiaus žodž., 1980), vokalinis ciklas *Žvelgiu į dangų* (Barzdaičio žodž., 1982), Koncertas fleitai, obojui, violončelei ir klavesinui (1982), ciklas *Dangus toksai aukštas* mišriam chorui (Marcinkevičiaus žodž., 1982), Sekstetas liaudies instrumentams (1982), Sonata keturioms valtornoms (1984), 12 preliudų ir fugų fortepijonui (1982 - 1984), Sonata dviem smuikams (1985), oratorijs *Tu qžuole, tu vėtralaūži* (Marcinkevičiaus, Žukausko, Gedos žodž., 1985), opera *Čičinskas* (Verbos libr., 1992), vokalinis ciklas *Prisikélė Tėvynė* (Birgelio žodž., 1993), Sonata akordeonui (1994), Koncertas styginiams (1994), vokalinis ciklas *Mano senelio pasakos* (Erlicko žodž., 1995).

Koncertas styginiams. Pirmoji dalis - savitas preliudo ir penkiabalsės fugos analogas. Gedulingame *Largo pesante* naudojamos mažųjų sekundų, mažųjų ir didžiųjų tercijų intervalinės slinktys bei jų diktuojama harmonija. Antrosios *Animato* dalies tematinį pagrindą sudaro kvintinių struktūrų 48 - erių dylikatonių garsų junginys, kuris, įvairiai modifikuojamas, šioje dalyje suskamba tris kartus. Ši dalis prasideda (ir baigiasi) vargonų punkto unisonu, vėliau vystoma 2 - 6 garsų vis intensyvinamomis polifoninės struktūros jungtimis, kurias griežia besivaržančios solinių instrumentų grupės bei viso orkestro *tutti*.

Vytautas Juozapaitis

Jurgis Juozapaitis ➔ 46

Kaleidofonija Nr.3 styginiams sukomponuota kamerinio orkestro *Musica Vitae* (Švedija) užsakymu.

Jonas Tamulionis (gimė 1949 Alytaus raj., Domantonių kaime) 1970 baigė Vilniaus Pedagoginio instituto muzikos fakultetą, 1976 Lietuvos konservatorijos prof. Eduardo Balsio kompozicijos klasę. Šiuo metu dėsto Lietuvos Muzikos akademijoje.

1995 metais Las Palmas de Gran Canaria (Ispanija) konkurse Jono Tamulionio kompozicija *Conciones de la Tierra* (Lorkos žodž.) kūrinių mišriems chorams kategorijoje pelnė pirmąją premiją.

Svarbesni kūriniai: Simfonijos (Nr.1 1976, Nr.2 1978, Nr.3 1986), kantata *Dainuoju Lietuvą* (1981), *Epitafija* kameriniam orkestrui (1981), Du styginių kvartetai (Nr.1 1973, Nr.2 1982), *Septynios meilės elegijos* sopranui ir kameriniam ansambliai (1982), Pučiamujų kvintetas (1983), *Diptikas* dviem smuikams (1984), dvi *Dermių* siuitos fortepijonui (1984), Poema smuikui ir vargonams (1985), Koncertas akordeonų kvintetu (1985), *Vasaros psalmės* sopranui ir fortepijonui (Marcinkevičiaus žodž., 1985), oratorijs *Šešios dedikacijos gimbajam miestui* (lietuvių poetų žodž., 1985), *Intervalų siuita* gitarai (1987), *Allegro rustico* (1988), *Vaikų žemė* (Marcinkevičiaus žodž., 1988), *Trys maldos* baritonui ir fortepijonui (Brazdžionio žodž., 1989), *Reminiscencija* dviem smuikams ir dviem akordeonams (1989), Trys sonatos smuikui ir fortepijonui (Nr.1 1974, Nr.2 1977, Nr.3 1989), *Tėviškei* (Mikšto žodž., 1989), *Sinfonia rustica* (1989), Trio fleitai, altui ir gitarai (1993), Mišios moterų chorui (1993), ciklas trims akordeonams *Kontrastai* (1994), ciklas mišriam chorui *Canciones de amor* (Lorkos žodž., 1994), ciklas moterų chorui *Dainuok sesute* (l.l.dainų tekstais, 1994), Septynios bagatèles akordeonui solo (1994), *Rojaus paukščių giesmės* akordeonų orkestrui (1994), ciklas mišriam chorui, fleitai, smuikui ir gitarai *Canciones de la Tierra* (Lorkos žodž., 1995), *Ave Maria* mišriam chorui (1995), *Jūra* moterų chorui (Meko žodž., 1995), *Dvi alegorijos su paukščiu* mišriam chorui (Marcinkevičiaus žodž., 1995), *Per musica ad astra* smuikui ir akordeonui (1995, II - oji versija smuikui ir vargonams).

Toccata diavolesca - nedidelė aktyvaus ritmo pjesė styginių orkestrui su lyriškesniu viduriuo epizodu, trunkanti vos tris minutes. Grindžiama

tritoniu - 'velniškuoju' intervalu. Yra šio kūrinio versija akordeonų orkestriui.

Jonas Tamulionis

Teisutis Makačinas (gimė 1938 Kaune) 1961 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. Po studijų iki šiol dėsto kompoziciją Tallat - Kelpšos aukštesniojoje muzikos mokykloje (dabar Vilniaus konservatorijoje), nuo 1973 metų vadovauja teorijos - kompozicijos skyriui. Teisutis Makačinas yra Lietuvos Muzikos akademijos docentas.

1990 metais kompozitorius už kūrinį *Sinfonia giocosa* gavo Lietuvos kamerinio orkestro premiją.

Svarbesni kūriniai: kantata *Pirčiupio pelenai* mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Jonyno žodž., 1960), Trys šokiai kameriniams orkestrui (1961), Dvi poems fleitai, altui ir styginių orkestrui (1962), vokalinis ciklas *Rudens akvarelės* mecosopranui ir fortepijonui (Putino žodž., 1962), Siuita fortepijonui Nr.1 (1963), Sonata vargonams Nr.1 (1963), Siuita fortepijonui Nr.2 (1966), *Trys pasakos* mecosopranui ir fortepijonui (Gutausko žodž., 1972), *Kantata Vilniui* mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Martinaičio žodž., 1973), *Saulės poema* mecosopranui, mišriam chorui ir simfoniniams orkestrui (Martinaičio žodž., 1975), uvertiūra - poema *Jaunystė* (1981), Siuita fortepijonui Nr.3 (1981), Sonata vargonams Nr.2 (1983), *Sakmės apie bičių darbus* solistui ir kameriniams ansambliai (Gutausko žodž., 1983), *Šešiavardė siuita* vaikų chorui ir styginių orkestrui (Bložės žodž., 1983), Simfonija kameriniams orkestrui (1985), *Dialogai* dviejų smuikams ir vargonams (1986), Sonata vargonams Nr.3 (1987), Sonata smuikui ir fortepijonui (1987), Sonata klarnetui ir fortepijonui (1989), *Lietuviškas sąsiuvinis* vargonams (1989), *Arméniškas sąsiuvinis* vargonams (1990), *Kvintetas* akordeonams (1990), Sonata vargonams Nr.4 (1990), *Sinfonia giocosa* kameriniams orkestrui (1990), Koncertas trimuiti ir kameriniams orkestrui (1991), Sonata vargonams Nr.5 (1993).

Simfonietė styginių orkestrui mušamiesiems ir klavinovai dviejų dalii: *Allegro moderato* ir *Allegro con brio*. Kūrinys dedikuojamas Lietuvos televizijos ir radijo orkestro styginių grupei.

Rimvydas Racevičius (gimė 1935 Kaune, mirė 1993 Vilniuje) 1962 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Eduardo Balsio

kompozicijos klasę. 1961 - 1966 metais vadovavo Televizijos ir radijo estradiniam orkestrui, 1966 - 1977 dirbo Televizijos ir radijo komitete garso režisieriumi. 1977 - 1982 metais Rimvydas Racevičius - Vilniaus miesto estradinių orkestrų ir ansamblių susivienijimo dirigentas ir meno vadovas.

Svarbesni kūriniai: Koncertas fortepijonui ir orkestrui (1966), baletas *Geležinis aitvaras* (1973), muzika TV filmui *Dičiaus karjera* (1979), Simfonija (1983), *Publicistinė oratorija* skaitovui, mišriam chorui ir simfoniniam orkestrui (Marcinkevičiaus žodž., 1984), oratorija *Septynios giesmės apie gyvenimo medį* sopranui, berniukų chorui ir kameriniam orkestrui (Mačiukevičiaus žodž., 1984), *Koncertas - improvizacija* altiniams saksofonui ir simfoniniams orkestrui (1985), *Concertino brillante (Rautylio)* kameriniams orkestrui (1987 -1988).

Rasa Bartkevičiūtė (gimė 1967 Vilniuje) 1993 metais baigė Lietuvos Muzikos akademijos prof. Osvaldo Balakausko kompozicijos klasę. 1994 - 1995 gavo valstybės stipendiją.

Svarbesni kūriniai: *Miserere* styginių orkestrui ir mišriam chorui (1991), Simfonija *In perpetuum* (1993), Styginių kvartetas Nr.2 (1994), Styginių kvartetas Nr.3 (1995). Simfonija *Fantazija* (1995), *Bokštų muzika* vargonams (1995), *Solo altui* (1995).

Piemenelių atminimui styginių orkestrui. Tai religinis kūrinys parašytas Fatimos piemenelių atminimui. Vyraujanti diatonika padeda sukurti meninius vaizdus.

Rasa Bartkevičiūtė

Osvaldas Balakauskas (gimė 1937 Ukmergės apskr., Miliūnų kaime) 1961 metais baigė Vilniaus Pedagoginio instituto muzikos fakultetą, 1969 - Kijevo konservatorijos prof. Boriso Liatošinskio kompozicijos klasę. Lietuvos Muzikos akademijos kompozicijos katedros vedėjas, ilgametis Lietuvos Kompozitorių sąjungos Valdybos, vėliau Tarybos narys. 1991 metais Balakauskas buvo paskirtas Lietuvos ambasadoriu i Prancūzijoje, 1992 - Ispanijoje ir Portugalijoje. Jo kūriniai reprezentavo Lietuvą prestižiniuose tarptautiniuose festivaliuose. 1988 metais Vokietijoje apie Balakauską išleista knyga

Tyla. Tais pačiais metais kompozitorius tapo Lietuvos Valstybinės premijos laureatu.

Svarbesni kūriniai: Styginių kvartetas Nr.2 (1971), kamerinė simfonija *Les musiques* violončelei ir medinių pučiamujų kvintetui (1972, II red. fleitai, smuikui, elektrinei violončelei, fortepijonui ir fonogramai 1982), koncertas violončelei ir kameriniams orkestrui *Ludus modorum* (1972, II red. elektrinei violončelei, fleitai, smuikui, fortepijonui ir fonogramai, 1982), *Studi Sonori* dviem fortepijonams (1972), Simfonija Nr.1 (1973), *Kalnų sonata* fortepijonui ir orkestrui (1975), Trys pjesės smuikui ir fortepijonui *Kaip marių bangos prisilietimas* (1975), *Orgija. Katarsis* elektrinei violončelei ir fonogramai (1979), Simfonija Nr.2 (1979), *Passio strumentale* styginių kvartetui ir simfoniniams orkestrui (1980), Koncertas obojui, klavesinui ir styginių orkestrui (1981), kamerinė simfonija *Raštai* fleitai, smuikui, violončelei, fortepijonui ir fonogramai (1981), *Sinfonia concertante* smuikui, fortepijonui ir simfoniniams orkestrui (1982), sonata *Do nata* altui ir fonogramai (1982), *Dada - concerto* sopranui, tenorui, dvieim bosams ir instrumentiniams ansambliai (Leonardo Gutausko žodž., 1982), *Spengla - Ūla* šešiolikai styginių (1984), muzika filmui - baletui *Zodiakas* (1984), *Tyla. Le Silence* sopranui, altui, tenorui, bosui ir kameriniams ansambliai (Oskaro Milašiaus žodž., 1986), *Naujasis turkų maršas* dvieim fortepijonams (1987), *Opera strumentale* simfoniniams orkestrui (1987), Baletas *Makbetas* (Smorigino libr. pagal Shakspeare'o tragediją, 1988), *Ostrobotnijos simfonija* dvidešimčiai styginių (1989), *Veda - Seka - Budi* penkiems perkusininkams (1990), *Chopin - Hauer* sopraniui, tenorui, dvieim fortepijonams, altui, aktoriams ir fonogramai (Schopenhauerio tekstais, 1990), *Lietus Krokuvai* smuikui ir fortepijonui (1991), *Polilogas* altiniams saksofonui ir dvidešimčiai styginių (1992), *Meridionale* kameriniams orkestrui (Hommage a Witold Lutosławski, 1994), *Retrospekyva II* violončelei ir fortepijonui (1994), *Maggiore - minore* altui, saksofonui ir fortepijonui (1994), *Sölža - Gala* violončelei arba kontrabosui ir dvieim fortepijonams arba fonogramai (1995), *Bop - Art* trombonui ir fortepijonui (1995).

Ostrobotnijos simfonija dvidešimčiai styginių instrumentų sukurta 1989 metais Ostrobotnijos (Rytų Botnijos) kamerinio orkestro (Kokkola, Suomija) užsakymu. Premjera įvyko 1990 metų sausio mėnesį, dirigavo Juha Kangas.

Techninė idėja - harmonizuotų (sudvezintų, sutrejintų, keturgubų) linijų

polifonija. Taip išgaunamas labai ‘tirštos’ materijos įspūdis, nors tai tėra vienas iš harmoninio tankio laipsnių. Kitas kraštinumas - heterofoniškai sprendžiamas unisonas.

Osvaldas Balakauskas

Robert Lombardo, Sicilijos emigrantų sūnus, kompoziciją studijavo Hartt muzikos mokykloje pas Arnoldą Franchetti, patyrė nemažą savo mokytojo įtaką. 1957 - 1958 studijas tęsė Kelno Aukštojoje muzikos mokykloje, kompoziciją pas Borisą Blacherį, klavesiną pas Silviją Kind. 1959 - 1960 metais Lombardo kompoziciją studijavo Ajovos universitete, čia jam buvo suteiktas daktaro laipsnis. Robertas Lombardo - teorijos ir kompozicijos profesorius bei composer - in residence Roosevelto universiteto Čikagos muzikos koledže.

Lombardo sukomponeavo daugiau nei 150 kūrinių instrumentams solo, kameriniams ansambliams, orkestrams, taip pat operų, vokalinių ciklų, šokių ir kitokios muzikos daugeliui Čikagos teatrų. Už savo kompozicijas jis yra pelnęs nemažą premijų: *Guggenheim* draugijos, *Frommo* fondo, Ilimojaus menų tarybos, Kolumbijos koledžo šokių centro, Nacionalinės menų paramos, Perkusijos meno sajungos ir t.t.

Lombardo kompozicijas yra griežę Čikagos ir Cincinačio simfoniniai orkestrai, *Fine Arts* kvartetas, *CUBE* ir *Hilversum* radijo orkestrai bei kt.

Svarbesni kūriniai: 4 operos *Sorrowa of a Supersoul* (1967), *The Dodo* (1975), *Tango on the Moon* (1982), *Johnny Sequel an opera in one act; a companion piece to Gianni Schicchi* (1993); 4 miuziklai: *Joplin* (1977), *Northside/Southside* (1981), *Mahalia and Me* (1983), *Sweets* (1990); 2 multimedia projektai: *Down the Rabbit Hole* (1975), *I want X I Need - I Have* (1990); *Rauda* styginiams (1964), *Aforizmai* orkestrui (1968), *Sicilian Lyric* orkestrui (1978), *Independence Day* arfa, gamelanui ir šokėjams (1973), Styginių kvartetas Nr.2 (1974), *Mesto* fagotui ir styginių orkestrui (1978), *Dainos Kandinskiui* sopranui ir kameriniams ansambliai (1980), *The Dodo-a story with music for young people* skaitovui ir orkestrui (1983), *Slendrone* gamelanui (1986), Trys pjesės arfa ir gamelanui (1986); Elektroninė muzika: *Separation of Church and State of the Art* (1986), *Aural Arguments with Boulez* (1987), *Hand Jabs: Three Etudes for the DX7* (1988); *Aria Variata* sopranui ir styginių orkestrui (1991), *Fantasy Variations #4* mandolinai

(1992), *Fantasy Variations #5* altiniams saksofonui (1993).

Orfējas ir menadės, koncertas mandolinai ir styginių orkestrui, įkvėptas mano žmonos Kathleen poemos, parašytos pagal legendą apie Orfēją, ir be galo talentingo mandolinininko Dimitris Marinos. Ši kompozicija nėra literatūrinio teksto atpasakojimas, jis tarnauja tik kaip muzikinių idėjų šaltinis.

Rašant kūrinį turėjau labai didelę pagundą atiduoti pirmenybę virtuozinei p.Marinos technikai ir rašyti jam ekstremaliai sudėtingus pasažus. Ir visgi siekiau, pasikliaudamas solisto meistriškumu, kad virtuozinė kalba tarnautų visų pirma pačiai muzikai.

Koncertas parašytas Čikagos radijo stoties WNIB užsakymu ir dedikuotas p.Marinos.

Robert Lombardo

DIMITRIS MARINOS - mandolinos virtuozas. Muzikantas įrodo, kad mandolina, atėjusi iš folkloro tradicijos, puikiai tinka ir šiuolaikiniams žanrui. The Philadelphia Inquirer: *Marinos akina klausytojus, stulbina juos savo muzikalumu, kuriuo lyg 'atremia' sudėtingas šiuolaikinių autorų kompozicijas.*

Dimitris Marinos yra koncertavęs Prancūzijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Turkijoje, Kipre, Lietuvoje (Gaidos festivalyje), yra grojės daugelyje prestižinių JAV salių. Dažnai koncertuoja su Čikagos 20 amžiaus muzikos ansambliu, Čikagos universiteto ansambliu bei kitomis naujosios muzikos grupėmis.

Yra įrašinėjęs CBS studijoje, išleidęs CD Prancūzijoje.

ŠV. KRISTOFORO SIMFONINIS ORKESTRAS ➔ 34

DONATAS KATKUS ➔ 35

Gruodžio 2

15.00

Muzikos akademija

MUZIKA STYGINIAMS

Niels Rosing - Schow

* E Rigidis (1981)

Ričardas Biveinis

Spiritus astri (1993)

atl. Petras Kunca (smuikas)

Raminta Lampsatytė (fortepijonas)

Niels Viggo Bentzon

* Sonata altui ir fortepijonui op.422 (1978)

atl. Audronė Pšibilskienė (altas)

Živilė Karkauskaitė (fortepijonas)

Giedrius Kuprevičius

** Maži pokalbiai smuikui ir altui (1994)

atl. Raimundas Katilius (smuikas)

Audronė Pšibilskienė (altas)

Craig P. First

* Praregėjimas (1994)

atl. Dimitris Marinos (mandolina)

Raimundas Katilius (smuikas)

Remigijus Šileika

Musica ricordanza (1993)

atl. Ingrida Armonaitė (smuikas)

Irena Uss (fortepijonas)

Rimantas Armonas (violončelė)

pertrauka

Vytautas Juozapaitis
** Styginių kvartetas Nr.6 (1992)

Niels Viggo Bentzon
** Styginių kvartetas Nr.16 op.595 (1995)
atl. VILNIAUS KVARTETAS

Osvaldas Balakauskas
Bētsafta (1995)
atl. Andrius Vasiliauskas (fortepijonas)
Rimantas Armonas (violončelė)
VILNIAUS KVARTETAS

Dimitris Marinos dalyvavimą koncente remia JAV menininkų
dalyvavimo tarptautiniuose festivaliuose ir parodose rémimo fondas,
bendra Rockfellerio fondo, *The Pew* labdaros fondo, Nacionalinės
menų paramos ir Jungtinių Valstijų informacijos agentūros
partnerystė.

Niels Rosing - Schow (gimė 1954) 1972 - 1979 metais studijavo Kopenhagos universitete. 1984 metais baigė muzikos teorijos ir istorijos kursą Danijos Karališkoje muzikos akademijoje. 1984 - 1987 metais studijavo kompoziciją pas Ibą Norholmą, 1987 metų pavasarį debiutavo kaip kompozitorius. 1981 Nielsas Rosingas - Schow gavo Danijos valstybinio menų fondo stipendiją, taip pat memorialinę Astrid ir Axel Agerby stipendiją, 1986 metais buvo apdovanotas Noilly Prat prizu, suteikusiu galimybę 1987 tapti studijas Prancūzijoje. 1980 - 1982 metais jis dirbo *Jyllands - Posten* muzikos kritiku, 1983 - 1986 - *Berlingske Tidende*, nuo 1986 - *Politiken*. Nuo 1984 metų Nielsas Rosingas - Schow - Jaunųjų muzikų sajungos pirmininkas.

Svarbesni kūriniai: *Kinderlieder* moterų chorui ir septyniems instrumentams (Brechto žodž., 1977), Trys dainos sopranui ir mažam kameriniam ansambliai (Grete Ridbjerg Thomson žodž., 1980), *Reflekser* sopranui ir kameriniams ansambliams (1981), *E Rigidis* smuikui ir fortepijonui (1981), *Twofold* orkestrui (1982), *Trio per flauto, viola ed arpa* (1983), *Turning Point* kamériniams ansambliams (1985), *Extraction* kameriniams ansambliams (1985), *Sonata a due* paruoštam fortepijonui arba klavesinui (*Omaggio a Domenico Scarlatti*, 1985), Dvigubas koncertas fleitai, smuikui ir orkestrui (1987), Kamerinis koncertas fleitai, smuikui ir simfoniniams orkestrui (1986 - 1987), *Chants de l'ombre* mišriam chorui (Roberto Desnos žodž., 1987), *Winter Suite* vokaliniam kvartetui ir mušamiesiems instrumentams (Uffe Harderio tekstu, 1988), *Epoke* bosui, vyru chorui ir simfoniniams orkestrui (Pia Tafdrupo tekstu, 1989), *Combat d'Aurore* mišriam chorui (Kristine Canals - Frau tekstu, 1990), *Ritus I* fleitai ir mušamiesiems (1990), *Ritus II* mušamųjų trio (1990), *Voix interieures* smuikui, violončelei, klarnetui ir fortepijonui (1990 - 1991), *Canon and Chorale* (1991).

E Rigidis - pirmasis Rosingo-Schow instrumentinis kūrinys, kurio pavadinimas - "tolyn nuo sąstingio" - atspindi bendrą kūrinio formavimo principą. Kompozicijoje judama nuo tam tikrose izoliuotose struktūrose griežtai fiksotų garsų ir ritmo link laisvos vaizduotės. Tai ypač pastebima trečiojoje ir paskutinėje dalyse.

Ričardas Biveinis → 55

Spiritus Astri smuikui, fortepijonui ir magnetofono juostai - kūrinys,

kuriame sonorikos bei aleatorikos pagalba siekiama sukurti kosminės erdvės atmosferą, jos savitą chaoso tvarką.

Ričardas Biveinis

Giedrius Kuprevičius (gimė 1944 Kaune) 1968 metais baigė Lietuvos konservatorijos prof. Eduardo Balsio kompozicijos klasę. 1966 - 1971 metais dėstė Kauno Juozo Gruodžio aukščiausiojoje muzikos mokykloje, 1971 - 1983 éjo Kompozitorių sąjungos Kauno skyriaus atsakingojo sekretoriaus pareigas. 1983 - 1985 vadovavo Kauno Muzikinio teatro elektroninės muzikos ansamblui ARGO. 1987 tapo LTV meninių laidų vyr. redaktoriaus pavaduotoju, tais pačiais metais pervaestas į Lietuvos Kultūros ministro pavaduotojo, 1989 - pirmojo pavaduotojo pareigas. 1990 likvidavus ministeriją atleistas. Nuo 1990 metų iki šiol dėsto Vytauto Didžiojo universiteto humanitariniame fakultete. Nuo 1992 metų vasaros pusmetį dirbo vicemeru Kauno savivaldybėje. Kasmet, vasaros mėnesiais kviečia studentus savo namų sode į seminarus *Po ažuolu*.

Šių metų vasarą išleido eseistikos knygą *Atbuli metai*.

Svarbesni kūriniai: *Kvadratas* styginių orkestруi (1966), teleopera *Traukinys išvyksta po valandos* (1968), Sonata fortepijonui Nr.1 (1968), *Pagonių giesmės* mišriam chorui (1969), vokalinis ciklas *Išeiviu dainos* (1969), *Aštuonios lietuvių liaudies dainos* styginių kvartetui (1969), Sonata fortepijonui Nr.2 (1970), Koncertas smuikui ir vargonams (1971), vokalinis ciklas *Mes argonautai* (1973), *Lamento* fortepijonui ir styginiams (1975), miuziklas *Ugnies medžioklė su varovais* (Šaltenio ir Jacinevičiaus libr., 1975), opera *Ten, viduje* (autoriaus libr. pagal Maeterlincką, 1976), Sonata vargonams *Borobudur* (1977), antiopera *Pamoka* (1978), oratoria *Darbas ir duona* (Marcinkevičiaus žodž., 1979), opera *Su visu šiuo pasauliu* (autoriaus libr. pagal Dirgėlą, 1980), *Discophonia*, siuita grupei *Argo* (1980), *Symphonia* (1981), *Procesai/Šviesa*, siuita grupei *Argo* (1981), kantata *Elegia pacis* (1984), miuziklas vaikams *Aš tau siunčiu labų dienų* (1986), instrumentinė siuita *Paros ženklai* (1986), instrumentinis ciklas *Zodiako šviesa* (1986), chorofonija *Atsakymas ainiams* (1987), *Aštuoni metafiziniai romansai* (1991), *Septyni atodūsiai* karilijonui (1991), *Monotipijus* fortepijonui ir sintezatoriui (1992), *Katakombų mišios* (1994), *Maži pokalbiai* smuikui ir altui (1994), *Pakopų psalmė* (125 - oji) chorui ir styginių kvartetui (1995), simfoninis prologas *Beauštanti aušrelė* (1995), opera *Prūsai* (1995).

Maži pokalbiai smuikui ir altui tėsia 1972 metų Žaidimų dviem fortepijonams, 1986 - užu Šis tas iš F.P. gyvenimo, 1992 metų Monotipijų fortepijonui ir sintezatoriui idėją - tai preciziškai išbaigtos miniatiūros su vokalinio pobūdžio reikšmėmis.

Giedrius Kuprevičius

Craig P. First → 17

Praregėjimas sustiprintai mandolinai, smuikui ir dviejų kanalų juostai yra antrasis iš trijų kūrinių ciklo, skirto Dimitris Marinos, Raimundui Katiliui iš festivaliu *Gaida*. Šis kūrinys, kaip ir *Tantrum*, turi psychologinius ir emocinius būvius. Jei *Tantrum* daugiau reikalauja atlikėjų muzikinių bei techninių sugebėjimų, tai *Praregėjimui* būtina tam tikra mistinė kokybė, kuria taip pat galima būtų charakterizuoti ir šių didžiųjų atlikėjų meną.

Craig P. First

Remigijus Šileika (gimė 1950 Šiauliųose) 1972 metais baigė Vilniaus Pedagoginio instituto muzikos fakultetą, 1981 - Lietuvos konservatorijos prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. Nuo 1981 metų iki šiol dirba Lietuvos Muzikos akademijos Klaipėdos fakultete (nuo 1995 - Klaipėdos universitetas), Muzikos istorijos ir teorijos katedroje. 1995 Remigijui Šileikai suteiktas mokslinis-pedagoginis docento vardas.

1995 metų sausio mėnesį Remigijus Šileika išrinktas Lietuvos kompozitoriuų sąjungos Klaipėdos skyriaus atsakinguoju sekretoriumi.

Svarbesni kūriniai: Styginių kvartetas (1980), Simfonija Nr.1 (1981), *Ramiųjų sesilių daina* kanklių ansamblui (1982), Koncertas mažiesiems *Dainos pasakėlės* (Mieželaičio žodž., 1982), Kvintetas variniams pučiamiesiems (1983), vokalinis ciklas sopranui ir vargonams *Ką saugo nepragydės paukščio balsas* (ivairių poetų žodž., 1984), Baladės moterų chorui *Kalba ir muzika* (Gedos žodž.), *Kur tėvulio klėtelė* (Bložės žodž., 1985), Simfonija Nr.2 (1986), dainų ciklas merginų chorui ir fortepijonui *Pavasaris* (Kelmicko žodž., 1987), *Septynios mažosios novelės* dviej solistams ir simfodžiazui (Teišerskytės žodž., 1989), Sonata fortepijonui (1990), *Muzika* Pasaulio lietuvių IV - už sporto žaidynių atidarymui Klaipėdoje (1991), baladė mišriam chorui a cappella *Šviesa ir muzika* (1991), *Musica ricordanza* smuikui, violončelei ir fortepijonui (1993), *Vizija* simfoniniams orkestrui (1995).

Musica ricordanza smuikui, violončelei ir fortepijonui (Atminimo muzika) - dvylikos minučių, trijų dalių kūrinys, kurį paskyria savo Mamos atminimui. Dalys: Giesmė, Prisiminimas, Atsisveikinimas. Paskutinės dvi atliekamos be pertraukos.

Remigijus Šileika

Vytautas Juozapaitis → 63

Šeštasis styginių kvartetas trijų dalių: pirmoji - tokatinio pobūdžio, antroji - trumpas vieno instrumento monologas, finalas - keturių lygiaverčių partnerių pokalbis. Stengtasi nekartoti tų minčių ir išraiškos būdų, kurie buvo naudojami prieš tai parašytose penkiuose styginiuose kvartetuose.

Vytautas Juozapaitis

Niels Viggo Bentzon (gimė 1919 Kopenhagoje) - 1943 metais besimokydamas Danijos Karališkoje konservatorijoje debiutavo kaip pianistas ir nuo tada nemažai koncertavo Danijoje ir visoje Europoje. Tai paveikė ir Bentzoną - kompozitorių, didžioji jo muzikos dalis yra inspiruota arba sukurta fortepijonui. Kompozitorius taip pat neneigia Stravinsko, Bartoko, Hindemitho ir Schönbergo įtakų. Ir, žinoma, Carlo Nielseno, svarbaus visiems danų Bentzono kartos kompozitoriams.

Niels Viggo Bentzonas yra vienas iš produktyviausių mūsų laikų kompozitorių. Jo kompozicijų skaičius jau siekia beveik 600 opusų. Muziką jis rašo daugiau nei 40 metų, rašo nuolat ir su neblėstančia kūrybine energija.

Svarbesni kūriniai: **orkestrui:** 15 Simfonijų, Simfoninės variacijos op.92, *Pezzi Sinfonici* op.109, *Mutations* op.123, *5 Mobiles* op.125; **koncertai:** 8 Koncertai fortepijonui, *Leipzigertage* fortepijonui ir styginiams op.383, Koncertas dviem fortepijonams ir orkestrui op.119, Koncertas smuikui Nr.2 op.136, Koncertas altui ir orkestrui op.303, 3 Koncertai violončelei, Koncertas fleitai Nr.2 op.388, Koncertas obojui op.74, Koncertas klarnetui op.269, Koncertas klarnetui op.375, Koncertas tūbai; **kūriniai fortepijonui:** 22 Sonatos, 6 Temperuoti klavyrai, Partita op.38, *Woodcuts* op.65, *Kaleidoscope* op.86; **kūriniai vargonams:** Variacijos op.103, *Substantia Popularis* op..349 - 352, *Ariadne Musica Nova* op.458, 21 Invencija op.458; **kamerinė muzika:** 10 Styginių kvartetų, 7 Sonatos smuikui ir fortepijonui, 4 Sonatos

violončelei ir fortepijonui, Siuita violončelei ir fortepijonui op.318, daug sonatų įvairiems instrumentams.

Styginių kvartetas Nr.16 op.595 dedikuotas Vilniaus styginių kvartetui.

Osvaldas Balakauskas ➔ 66

Betsafta violončelei, fortepijonui ir styginių kvartetui parašyta specialiai Vilniuje 1995 metų gegužės mėnesį vykusiam Europos Tarybos kultūros komisijos koliokviumui, skirtam jidiš kultūrai.

Betsafta aramiejų kalba reiškia "gyvenimas kartu". Pasaulyje, kuriame tebegalioja stipresniojo teisę, civilizaciją, tautą, kultūrų sugyvenimas pažymėtas tragedijomis ir išnykimais. Muzika néra priemonė pasauliui pagerinti, bet ji yra pavyzdys pasaulio, kuriame įvairovė ir darna - būtiniausios jos buvimo sąlygos.

Osvaldas Balakauskas

Gruodžio 2

18.00

Nacionalinė filharmonija

CIKADA DUO (Norvegija)

Kenneth Karlsson, fortepijonas/sintezatorius
Bjorn Rabben, mušamieji

Arne Nordheim

* Colorazione (1968)

Kevin Vollans

* Mieganti...

pertrauka

Luigi Nono

* ...sofferte onde serene... (1976)

Arne Nordheim

* Link

Arne Nordheim (gimė 1931 Larvike, Norvegijoje) kompoziciją, vargonus ir fortepijoną studijavo Oslo konservatorijoje. Už savo kūrinį *Canzona per orchestra* (1960) Bergeno festivalyje jis laimėjo pirmąją premiją, Šiaurės tarybos premija jis buvo apdovanotas už kūrinį *Eco* (1971), Italijos prizu už radijo poemą *Descent* (1980). Nuo 1962 metų Arne Nordheimas dirbo elektroninės muzikos srityje, ją kombinavo su instrumentais bei orkestru, domėjosi muzika atliekama už koncertų salių ribų (muzikinė skulptūra akliesiems šalia Oslo, 1967; muzika Skandinavijos paviljonui EXPO '70 Osakoje). Arne Nordheimas yra buvęs Aspeno festivalio composer - in - residence. Tarp jo kūriniai muzika orkestriui, kamerinė muzika, kantatos, baletai, kūriniai chorui, partitūros kinui ir teatrui.

Svarbesni kūriniai: Styginių kvartetas (1956), dainų ciklas *Aftoland* sopranui ir kameriniam orkestrui (1957), *Canzona per Orchestra* (1961), *Epitaffio* orkestrui ir fonogramai (pagal Salvatore Quasimodo poemą, 1963), *Eco* sopranui solo, mišriam chorui, vaikų chorui ir orkestrui (1968), *Signaler* akordeonui, mušamiesiems ir elektrinei gitarai (1967), multi - media elektroninė kantata *Solitaire* garsui, šviesai ir judesiui (1968), *Colorazione* elektroniniams vargonams, mušamiesiems, magnetofonui, garso modulatoriams, filtrams ir garsiakalbiams (1968), *Poly Poly* šešioms skirtingo ilgio juostos kilpoms (1970), *Floating* orkestrui (1970), *Dinosaurus* akordeonui ir elektronikai (1971), *Greening* orkestrui (1973), Koncertas akordeonui ir orkestrui *Spur* (1975), multi - media kūriny *Bindelser* (1975), baletas *Ariadne* orkestrui su konkretių garsų juosta ir dviem sopranais (1977), baletas *Stormen* (Shakespeare'o *Audros* versija, 1979), koncertas violončelei *Tenebrae* (1982), *Wirklicher Wald* sopranui, violončelei solo, chorui ir orkestrui (1983), *Aurora* keturiems dainininkams, crotali ir fonogramai (1983), *Boomerang* obojui ir kameriniam orkestrui (1985), *Tractatus* solo fleitai ir kitiems instrumentams (1986), *La mia canzona* sopranui, mušamiesiems ir fortepijonui (1987), *Tre voci* sopranui ir kameriniam ansambliui (1988), *Magma* orkestrui (1988), *Monolith* orkestrui (1990), *Cada Cancion* chorui ir orkestrui (1994), *Adieu pour orchestre é corde et instruments avec sons de cloches* (1994).

Colorazione elektroniniams vargonams, mušamiesiems, magnetofonui, modulatoriams, filtrams ir garsiakalbiams. Kūrinio metu vyksta transformacija: instrumentų garsus, prieš jiems pasiekiant klausytojus, perdirba modulatoriai ir filtrai, o magnetofono pagalba garsai ištempiami.

Kevin Volans (gimė 1949 Pietų Afrikoje) 1973 metais Kelne studijavo pas Stockhauseną ir Kagelį, dirbo Stockhausen'o asistentu. Vėliau dėstė Natalio, Durbano universitetuose, buvo Queen's, Belfasto, Prinstono, Niu Džersio universitetų composer - in - residence. Šiuo metu Kevinas Volanas yra Airijos pilietis ir gyvena Dubline.

Vokietijoje, aštuntojo dešimtmečio viduryje Kevino Volano kompozicijos buvo priskiriamos 'naujajam paprastumui'. Vėliau, po daugybės kūrybinių kelionių į Afriką, kompozitorius parašė kelias kompozicijas, kurių pagrindas yra afrikietiška kompozicinė technika: *Mbira, Matepe, and Kwazulu Summer Landscape* (1980) ir *White Man Sleeps* (1982).

Tai buvo savitas žodis Europos naujojoje muzikoje.

1986 metais Kevinas Volanas sėkmingai bendradarbiavo su Kronos kvartetu. *White Man Sleeps* styginių kvartetui (1986), *Hunting: Gathering* (1987) ir *The Songlines* (1988) atlikti šio kvarteto, tapo puikiai žinomi platesnei auditorijai.

Šiuo metu Kevino Volano kūrybos sąraše penki styginių kvartetai; kūriniai orkestrui, kameriniams instrumentiniams ansambliams; mušamiesiems; opera *The Man with Footsoles of Wind*, kurios siužeto pagrindas - paskutinieji Arthuro Rimbaud'o gyvenimo metai. Opera parašyta bendradarbiaujant su Bruce'u Chatwinu ir libretistu Rogeriu Clarku.

Luigi Nono (gimė 1924 Venecijoje) - viena iš reikšmingiausių antrosios šio amžiaus pusės naujosios muzikos figūrų. Kompoziciją jis studijavo su Gian Francesco Malipiero, Bruno Maderna ir Hermannu Scherchenu; tuo pačiu metu baigė teisę Padujos universitete. 1959 - 1959 dalyvavo Darmštato kursuose, 1959 - 1961 - Dartingtono vasaros muzikos mokykloje. Tarptautinio pripažinimo sulaukė už savo kūrinį *Il canto sospeso* (1956). Nuo 1953 metų Luigi Nono - Italijos komunistų partijos narys. Nuo 1960 metų jis pasišventė elektroninei muzikai *Studio di Fonologia Musicale della RAI* Milane. 1980 - 1985 vadovavo Heinricho Strobelio fondo eksperimentinei studijai Freiburge. Mirė 1990 metais Venecijoje.

Svarbesni kūriniai: *Variazioni canoniche sulla serie dell' op.41 Schönberg* orkestrui (1950), *Polifonia - Monodia - Ritmica* kameriniams ansambliui (1951), *Epitaffio per Federico Garcia Lorca* (1952 - 53), *La victoire de Guernica* mišriam chorui ir orkestrui (1954), *Incontri* dvidešimt keturiems instrumentams (1955), *Il canto sospeso* balsams, chorui ir orkestrui (1956), *La terra e la compagna* sopranui ir tenorui solo,

mišriam chorui ir orkestriui (1957), *Cori di Didone* mišriam chorui ir mušamiesiemis (1958), *Sara dolce tacere* aštuoniems solo balsams (1960), *Omaggio a Emilio Vedova* magnetofono juostai (1960), *Sul ponte di Hiroshima* sopranui, tenorui ir orkestriui (1962), *La fabbrica illuminata* sopranui ir magnetofono juostai (1964), *A floresta é jovem e cheja de vida* balsams, klarnetui ir fonogramai (1966), *Per Bastiana - Tai - Yang Cheng* orkestriui ir fonogramai (1967), *Contrappunto dialettico alla mente* magnetofono juostai (1968), *Y entonces* šešiems moteriškiems balsams, mišriam chorui, fonogramai ir live electronics (1969 - 1970), *Ein Gespenst geht um in der Welt* sopranui solo, chorui ir orkestriui (1971), *Como una ola de fuerza y luz* sopranui, fortepijonui, orkestriui ir fonogramai (1971 - 1972), opera *Al gran sole carico d'amore* (1974), *...sofferte onde serene...* fortepijonui ir fonogramai (1976), *Con Luigi Dallapiccola* šešiems perkusininkams (1976), *Fragmente - Stille, an Diotima* styginių kvartetui (1980), *Das atmende Klarsein* bosinei fleitai, solistų chorui ir live electronics (1981), *Io, frammento dal Prometeo* trims sopranams, kameriniam chorui, bosinei fleitai, kontrabosiniam klarnetui ir live electronics (1980 - 1981), *Donde estas Hermano?* dviem sopranams, mecosopranui ir kontraltui (1982), *Omaggio a György Kurtág* kontraltui, tūbai, fleitai ir live electronics (1983), *A Carlo Scarpa architetto, ai suoi infiniti possibili* orkestriui (1983), *Prometeo, tragedia dell'ascolto* keturioms instrumentinėms grupėms, dviem sopranams, dviem kontraltams, tenorui, mišriam chorui, dviem aktoriams ir live electronics (1984), *Risonance erranti a Massimo Cacciari* kontraltui, fleitai, tūbai, šešiems perkusininkams ir elektronikai (1986), *Caminantes... Ayacucho* kontraltui, bosinei fleitai, vargonams, dviem chorams, orkestriui ir live electronics (1987), *No hay caminos, Hay que caminar...* Andrei Tarkovskij septynioms instrumentinėms grupėms (1987), *Post - Preludium Donau* tūbai ir live electronics (1987).

...sofferte onde serene... sukomponuotas Maurizio Polliniui. Artimi, taip pat ir politinėmis pažiūromis, draugai dirbo drauge: kompozitorius puikiai išnaudojo ypatingas pianisto technines ir garso išgavimo galimybes. Kita vertus, nepaprastai gausias kompozitoriaus Nono muzikines idėjas galėjo realizuoti tik toks pianistas kaip Pollinis. Ši kartą kompozitorius atsisakė orkestro, naudodamas magnetofoną. Žodis "bangos", esantis pavadinime, atspindi ir elektroninę aplinką, ir tikras jūros bangas, ritmingai atsimušančias į krantą. Kaip komentuoja autorius, atrodo, jog kai kurie svarbiausi kūrinio elementai išties sukuria jūros bangų paralelę: perėjimas

nuo statikos prie dinamikos ir atvirkščiai; nuolatinių garsų griūčių atsimušimas į lygų paviršių kuria atmosferą muzikos, kurioje asmeninė žmogaus apsisprendimo laisvė teprilygsta vandens lašui ištisame vandenyne. Panaudojamos konkretios priemonės, tačiau neapsieita be elektroninių deformacijų, sunaikinant garso šaltinį. Kūrinys buvo užbaigtas 1977 metų balandžio 17 d. Milane ir dedikuotas Maurizio Polliniui ir jo žmonai Marilisai.

CIKADA DUO - tai pianistas Kennethas Karlssonas ir perkusininkas Bjornas Rabbenas. Abu šie muzikantai turi panašų muzikinį išsilavinimą, abu muzikinio kelio pradžioje grojo roko ir džiazo grupėse, abu studijavo Norvegijos valstybinėje muzikos akademijoje, taip pat ir užsienyje. Sutampa ir judvieju interesai: abu mėgstą eksperimentus nūdienės muzikos erdvėse: dažnai užsako kompozitoriams naujus kūrinius, bendradarbiauja su kitais muzikantais. Savo veiklą dviese jie pradėjo devinto dešimtmecio viduryje tokiose grupėse kaip ansamblis *K4* ir *Oslo Sinfonietta*. Abu yra aktyvūs kaip nepriklausomi muzikantai, koncertavę kaip solistai ir ansamblio narai visose šiaurės kraštuose ir daugelyje Europos miestų. Yra išraše įvairių CD, taip pat dažnai pasirodo TV, radijo ir video laidose.

Cikada Duo susikūrė 1989 metais, ir yra viena aktyviausių mažesnių grupių ansamblio CIKADA viduje. CIKADOJE groja devyni pastovūs muzikantai, sudarantys ir mažesnes instrumentines grupes. Cikada Duo didžiojoje repertuaro dalyje yra svarbūs elektroniniai tembrai. Šalia įprastų fortepijono ir mušamujų instrumentų jų kolekcijoje gali rasti įvairių elektroninių klavišinių instrumentų. Cikada Duo yra atlikę nemažą avangardo klasikos - Stockhauseneno *Kontakte*, Nono ...*sofferte onde serene...*, - tokiu būdu žymiausi nūdienos kūrėjai yra pristatomi norvegų publikai. Taip pat dueto repertuare yra gausu naujausios šiaurės šalių muzikos, daugelis kompozicijų parašytos specialiai šiam ansambliai.